

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 39

Ljubljana,
29 septembra
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Franciškaška ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po cenicu • Rukopisi se ne vraćaju

Promene u načelništvu Saveza SKJ

Na mesto oštupivšeg načelnika Saveza SKJ br. Ivana Bajželja postavljen je br. Miroslav Ambrožič, dosadašnji III zam. sav. načelnika, a za III zam. sav. načelnika postavljen je br. Josip Jeras

Ostavka načelnika Saveza SKJ br. Ivana Bajželja

Beograd, 27 septembra. Rešenjem g. Ministra fizičkog vaspitanja naroda od 27 septembra 1932 god. uvažena je ostavka načelnika Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije br. Ivana Bajželja, pa mu je tom zgodom sa strane navedenog Ministarstva odano puno priznanje za njegov dugogodišnji nacionalno-sokolski rad.

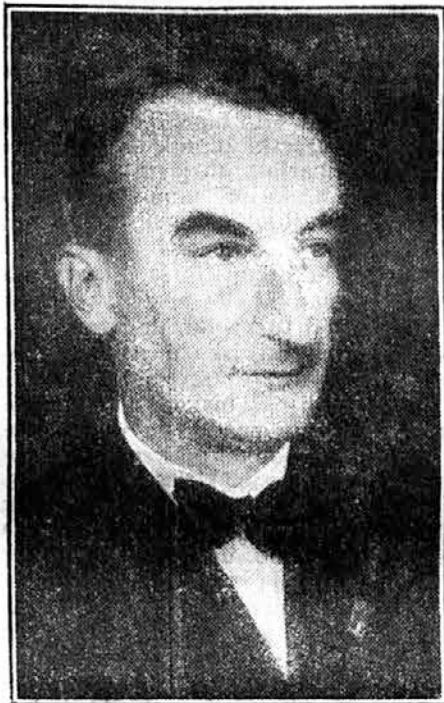
Novi načelnik Saveza SKJ br. Miroslav Ambrožič

Beograd, 27 septembra. Rešenjem g. Ministra fizičkog vaspitanja naroda od 27 septembra 1932 godine postavljen je za načelnika Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije dosadašnji III zamjenik saveznog načelnika brat Miroslav Ambrožič, ravnatelj Delniške tiskare u Ljubljani.

Novi III zamjenik načelnika Saveza SKJ br. Josip Jeras

Beograd, 27 septembra. Rešenjem g. Ministra fizičkog vaspitanja naroda od 27 septembra 1932 godine postavljen je za III zamjenika načelnika Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije dosadašnji tajnik tehničkog odbora Saveza SKJ brat Josip Jeras, prof. Učiteljske škole u Ljubljani.

roditelja, stupio je u tamošnju tiskaru, izučivši tiskarsko-slagarski zanat. Kasnije, 1910 godine, preselio se je u Trst i stupio u tamošnju narodnu tiskaru »Edinost«, najpre kao slagar, postavši zatim i faktor i konačno ravnatelj preduzeća.

Brat Miroslav Ambrožič, načelnik Saveza SKJ

Sav svoj život, možemo reći, brat Ambrožič posvetio je Sokolstvu i njegovu radu. Vežbao je već u Kranju kao naraštajac, a u 18 godini vidimo ga tamo kao društvenog načelnika. Kada se pak preselio u Trst, vidimo ga uskoro i kao načelnika Tržaškog Sokola, a već posle nekoliko meseci, kada je 1911 godine osnovana Tržaška sokolska župa, postaje njenim prvim načelnikom.

Još dok je bio u Kranju, brat Ambrožič počeo je prvi uređivati i izdavati »Slovenski sokolski kalendar«, koji još i danas izlazi pod nazivom »Jugoslavenski sokolski kalendar«. Tamo je uređivao i izdavao i »Glasnik Goranske sokolske župe«. Zajedno s bratom Eugenom Sajovicem izdavao je »Vaditeljski list«. Kada je pak u Ljubljani bila osnovana Slovenska sokolska zveza, postao je brat Ambrožič član njenog tehničkog odbora pod načelništvom br. dr. V. Murnika.

Dok je bio u Trstu, posvetio je sve svoje sile reorganizaciji Sokolstva u Trstu i na našem Primorju. Njegov ustrajni i smišljeni sokolski rad urodio je tako lepim i velikim uspesima, a to se videlo i po tome, što je tržaška župa bila jedna od ponajboljih u slovenskom Sokolstvu. U Trstu je br. Ambrožič izdavao također i »Vestnik Tržaške sokolske župe«. Vrativši se iz vojske, tik pred prevratom, opet je uzeo u ruke vodstvo tržaške sokolske župe, a što nije napustio ni u teškim i danima punim iskušenja po prevratu. Za vreme prevrata pak bio je član tržaškog Narodnog veća, a ujedno i načelnik Narodne straže sve do dolaska italijanske okupatorne vlasti. Kad su kasnije Italijani počeli na svaki način da ometaju sokolski rad, pa kad su, među ostalim, zaplenili i brošuru o Sokolstvu, koju je napisao br. Ambrožič, bio im je to upravo povod, da su br. Ambrožiča počeli otvoreno proganjati. Kao i toliki naši nacionalni borci, i br. Ambrožič teško je tada iskusio na svojim vlastitim ledima italijansko nasilje. Godine 1920 name, kada je italijanska rulja 17 jula zapalila Narodni dom, br. Ambrožič — koji se je tada u njemu nalazio — izgubio je pri tome sav svoj imetak i bio je prognan iz Trsta, otkuda je došao u Jugoslaviju.

Došavši u Ljubljani, br. Ambrožič zauzima već kao prokušani stručnjak u svom zvanju položaj ravnatelja Delniške tiskare. Naravno, i u slobodnoj

otadžbini pogotovo on odmah ulazi u središte našeg sokolskog rada, i svojim odličnim sposobnostima dolazi na vodeća mesta. Tako ga vidimo kao načelnika Sokolske župe Ljubljana, zatim kao podnačelnika Jugoslavenskog sokolskog saveza i kasnije kao njegovog načelnika, s kojeg je položaja vodio sav tehničko-vaspitni rad u našem Sokolstvu dugo vremena. Po osnutku pak Sokola kraljevine Jugoslavije, bio je postavljen za III zamjenika saveznog načelnika, s kojeg mesta dolazi sada na načelničko.

Spomenuli smo već, da je br. Ambrožič delovao i na sokolsko publicističkom polju. Tako je nadalje pisao, uz već spomenuto, u »Slovenskom Sokolu«, u »Sokolu«, organu Praškog Sokola, i u svim ostalim raznim savez-nim stručnim listovima, a ujedno je bio i sokolski saradnik tržaške »Edinosti«, ljubljanskog »Jutra« i t. d. U doba Jugoslavenskog sokolskog Saveza uređivao je i savezni zvanični organ »Sokolski glasnik«, a za naše prednjaštvo pak stručni list »Prednjak« i »Jugoslavenski Sokol«.

Sadnji načelnik našega Saveza istakao se je također i na literarnom sokolskom polju, a to naročito svojim odličnim delom »Metodika sokolske vzgoje«, koju je izdao 1931 godine.

Br. Ambrožič znan je inače i u krugovima tiskarskih stručnjaka kao provrnsna sila i kapacitet. On je mnogo doprinio, da je n. pr. slovenačka knjiga dobila svoju odličnu opremu. U svojoj se je struci stalno usavršavao, a poslednjih godina odlazio je i u inostranstvo, gde je upotrebio svoje znanje u najraznovrsnijim načinima reproduktivne tehnike. Također i kao grafički stručnjak mnogo je pisao te izdaje i uređuje reviju »Slovenski tisk«.

Mi bratski i srdačno čestitamo našem sadanjem saveznom načelniku br. Miroslavu Ambrožiču, želeći mu na tom vodećem, ali i odgovornom i teškom, sokolskom položaju obilje uspeha u korist naše velike sokolske organizacije. Zdravo!

Br. Josip Jeras, prof. učiteljske škole u Ljubljani, dolazi na položaj III zamjenika saveznog načelnika sa mesta tajnika saveznog tehničkog odbora. Vredno je ovom zgodom napomenuti, da br. Jeras navršava baš ove godine 30 godina svog aktivnog sokolskog rada. To samo dovoljno bi bilo da ga okvalifikuje za odgovorno mesto III zamjenika našeg saveznog načelnika. Br. Jeras, uostalom, bio je i pre na istaknutim položajima naše sokolske organizacije. U Jugoslavenskom sokolskom Savezu bio je tako od 1924 do 1928 predsednik saveznog prosvetnog odbora. Kao davnašnji aktivni sokolski radnik i kao prokušani tehničar predano je radio i vršio svaku poverenu mu sokolsku dužnost. Pri tome dabome, uvek tiho i skromno, ali požrtvovno, savsesno, sokolski. Ta njegova lična nota ogleda se posvuda i uvek, i zato će nam bratski oprostiti naš dragi br. Jeras, ako ovdje i sa ovo nekoliko redaka, po dužnosti, prekopavamo po nutrini njegove plemenite, skromne sokolske duše.

Za vreme svetskog rata borio se je kao dobrovoljac u redovima srpske vojske, pa je i on prošao albansku Golgotu. I ono, za što se je borio u ratu s puškom u ruci, to mu je i danas živa vera i svetinja. Bio je uvek prekaljeni Soško — Jugosloven, a to je i ostao.

Br. Jeras ogledao se je također i na literarnom polju. Napisao je knjigu »Planina smrti«, u kojoj je izneo strahotne slike iz velike tragedije našega naroda, s kojim se je sudbina tako svirepo proigrala, bacajući ga s rodene grude, čiju je branio čast, u albanske vrlet, u planinu smrti. Nadalje br. Jeras bavi se i prevodilačkom literaturom, naročito iz francuskoga. U našem Savezu uređuje savezni list za naraštaj »Sokoliki«.

Čestitajući mu srdačno, bratski ga pozdravljamo s našim lepim, i njemu najmilijim, sokolskim pozdravom: Zdravo! —

Prof. FRANJO MALIN — Novi Sad:

Jugoslavenska i sokolska misao

(Svršetak.)

Jugoslavensko ime prihvaća i »Danica« i »Srpski narodni list« godine 1841, prihvaća ga Kukuljević, prihvaćaju ga Garašanin i knez Mihajlo, Rački i Strosmajer, ono ulazi u sve kulturne i političke manifestacije i akcije celog XIX veka. Biva i napadano, a u partijskoj zaslepljenosti još nedavno, i pogrdivano, ali se istisnuti više neće moći, jer ono je daleko više nego običan naziv, ono je simbol i najrečitiji dokaz našeg narodnog jedinstva.

Među prvima je to uvidelo naše Sokolstvo. Sokolstvo je postalo njegov najizrazitiji pobornik, to treba da i u buduće ostane, u svim prilikama.

Od ilirskog pokreta svi naši pokreti, svaki naš otpor nosi jugoslavensko unitarističko obeležje. Ali ne samo kulturni, nego i politički pokreti nose obeležje Jugoslovenstva.

Godine 1844 u »Načrtaniju« Ilije Garašanina i kneza Aleksandra dominira jugoslavenska misao, godine 1867 u »Bukareštanskoj rezoluciji« ona obuhvata i Bugare, gde će dugo vremena ležati zapretna, dok ne protinja i ne zapaliti plamenom, onom svetom vatrom, koja sve leći i dogod se ne osnuje Jugoslavensko carstvo »Bukareštanske rezolucije«.

Svi naši književnici skoro bez izuzetka, propovednici su jugoslavenske misli. Oni verno nastavljaju rad naših srednjovekovnih književnika i pesnika.

Vatreno krštenje dobila je jugoslavenska misao god. 1848. Te godine ujedinile su se jugoslavenske duše: Jelačić, Rajačić, knez Aleksandar Karađorđević, vladika Rade, Stevan Knjeginin spone su koje simbolički povezuje Srbe i Hrvate.

Te godine bilo je Jugoslovenstvo najbliže ostvarenju. Jugoslavenska misao bi potisnuta usled cinizma Habsburgovaca, ali ne bi oborena, što više za vreme Bahovog apsolutizma ona duboko zalazi u dušu.

Jugoslavensko ime je u to doba već općenito, ali i domovina se zove »Jugoslavija«. Tako je zove Njegoš, Rački, Pavlinović, Bošković i dr.

Ali sad se već pojavljuje i težnja za okupljanjem »raskomadanoj naroda na toliko delova koliko ima pokrajina«, kako reče Kukuljević.

Beograd i Zagreb postaju središta oko kojih će se okupljati razbiveno i vekovima rastavljeno Jugoslovenstvo. U arenu stupaju najveći Jugosloveni Strosmajer i knez Mihajlo, a njima se pridružuju Janez Blajvaz i Franc Levstik.

Kodifikator jugoslavenske misli postaje Franjo Rački. Njemu je Jugoslovenstvo toliko žudeno jedinstvo Jugoslovena, a ponajpre Srba, Hrvata i Slovenaca. Strosmajerova Jugoslavenska akademija ima da ubrza put ujedinjenja. Jugoslavenska akademija mora biti, kaže Rački, čvrsta veza koja će skopčati Srbohrvate i Slovence s Bugarima u jedan narod: Udružene Jugoslovene.

Ove misli propagovao je Rački ne samo u svom naučnom, nego i u političkom radu.

Račkom je jugoslavenska misao temeljna misao, a od ove misli prva iskra, misao jedinstva hrvatskoga i srpskoga naroda, kako kaže Smičiklas.

Rački je naučnim putem utro put Jugoslovenstvu. Od tog doba naša nacionalna nauka stavlja se u službu jugoslavenske misli. Jagić je dokazao da su sva jugoslavenska narečja u neprekinutoj vezi i da čine jednu jezičnu celinu.

Svetli duhovi povelu su jugoslavensku misao k pobedi, omladina je listom pošla za njima.

Jugoslavenska misao, kaže Pavle Popović, »pretpostavlja jasnu svest, širok duhovni vidik, probuđen i prosvetljen razum«. Te osobine manifestovale su se god. 1861 kad je Hrvatski sabor na predlog Adolfa Vebera Tkalčevića doneo zaključak, da se naš jezik nazove jugoslavenski.

Knez Mihajlo polaže g. 1866 političke temelje Jugoslovenstvu. Sprema savez Crne Gore i Srbije protiv Turske, a posle pobeđe ujedinjenja Srbije i Crne Gore, istodobno radi i

na ujedinjenju sa Bugarskom, sve u čistom jugoslovenskom duhu.

Godine 1866 Luka Svetec, slovenački vođa traži ujedinjenje Jugoslovena, a Srpska ujedinjena omladina godine 1867 biva od svih Jugoslovena pozdravljena kao »nada Jugoslovenstva«, jer u svoje kolo prima sve Jugoslovene.

Jugoslavenska misao postaje sila koja priprema odlučnu borbu protiv Madžara i Nemaca. Ona je dovela do tajnog sastanka u Ljubljani g. 1879 na kojem su predstavnici Srba, Hrvata i Slovenaca uglavili plan o ujedinjenju Jugoslovena. Od tog doba postaju i Slovenci mnogo aktivniji.

Događaji u Bosni i Hercegovini 1875—78 pokazali su da je jugoslovensko pitanje goruče koje traži svoj odgovor.

Tada je mogao saradnik Franje Račkoga arhimandrit Nićfor Dučić da kaže o ulozi Jugoslovenstva ove reči: »No su se i Jugosloveni u tudem ognju pročitili i očelili tako da sa pouzdanjem i svešču koračaju ususret velikoj budućnosti. Nije još daleko kada će i Jugosloveni svoju narodnu ulogu među slobodnim i naprednijim narodima u svetskoj pozornici dostojanstveno igrati — i pored svojih domaćih — opšte čovečanske interese unapređivati.«

Decenij na kraju XIX i decenij na početku XX veka znači konačno pripremanje borbe za pobedu jugoslovenske misli.

Omladina stupa na popršte i univerzitetska i srednjoškolska i trgovačka i zanatlijska; ona iskrenim zanosom i mladenačkim polsetom daje novi impuls vekovima pačenoj jugoslovenskoj misli. Ono što su generacije i vekovi spremali, ona želi da konačno spremi.

Prve godine XX veka prekretnice su u jugoslovenskoj istoriji: 1903 stupa kralj Petar na prosto, 1904 Jugoslavenska izložba u Beogradu — na kojoj je Slovenac Josip Germ rekao: »Pre sto godina veliko uskrnuće srpskog naroda, danas uskrnuće Jugoslovenske u koju verujemo, jer će nas spasiti vera, ljubav i nada u budućnost njezinu«. — 1905 Riječka i Zadarska rezolucija i manifest koalicije, kad je Smodlaka rekao: »Iz te male politike niknuće velika Jugoslavija«.

Progoni nisu mogli više biti smetnja, jer se jugoslovenska misao kao val raširivala po celom Slovenskom Jugu i rušila sve brane i uklanjala sve što joj leži na putu.

Balkanski rat pokazuje već konture buduće Jugoslavije, tada je zagrebački »Val« mogao napisati: »Naš je cilj stvoriti mladu, modernu, slobodnomu revolucionarnu Jugoslaviju«.

To je program napredne omladine od osvita XX veka, omladine, koju je za borbu spremao brat Masarik dajući svojim realističnim pogledima smernice pravog nacionalnoj politici. Masarik čije su zasluge za pobedu jugoslovenske misli neizmjerne.

Nastaje doba kad i stari političari i naučnici imaju vizije, kad Stojan Novaković 1911 gleda i vidi kako se nekadašnje utopije ostvaruju.

Već meseca februara 1912 mislilo se na stvaranje Jugoslovenskog sokolskog saveza.

Misli pokretača ovog duboko smišljenog nacionalnog nastojanja kao da su proroci izrečene: »Ideja Jugoslovenskog sokolskog saveza proističe iz opšte i autohtone jugoslovenske ideje, kako se ova u bližoj ili daljoj prošlosti, pa i sadašnjosti u raznim oblicima i dejstvima pokazivala ili pokazivati morala. Jer, kao što je sokolska ideja u jednom narodu otevek ideje narodne, tako je jugoslovenska sokolska ideja — otevek jugoslovenske ideje uopšte — ideje zblizjenja, sabiranja, i zajednice svih Jugoslovena u težnji ka održanju i moći.«

Time je jugoslovensko Sokolstvo jasno obeležilo svoj zadatak, smer i cilj.

Kad je omladina godine 1912 bila u Beogradu i manifestovala jugoslovenskom kralju Petru, list »Piemont« na rastanku piše: »Sastacemo se jednog

LOVENKO SOKOLSTVO

Dr. Miroslav Tirš

Pod ovim naslovom objavljen je u centralnom organu češkoslovačkih Radničkih telovežbačkih jedinica DTJ »Tjelovežbački ruk« jedan članak od g. Adolfa Jarolímečka, u kojem se pisac seća stogodišnjice rođenja osnivača Sokolstva i češkoslovačkog telesnog vaspitanja. U članku navedene su, uz nekoliko podataka o Tirševom životu, sve one okolnosti, koje su svojevremeno ponukale Tirša, da se je odlučio da putem telesnog i moralnog vaspitanja preporodi sav češkoslovački narod. U tom članku pisac veli, da su i Radničke telovežbačke jedinice u celini primenile Tiršev sustav te da duboko poštuju uspomenu na osnivača češkoslovačkog narodnog telesnog vaspitanja. Na koncu članka se ipak ističu i razlike među sadašnjim Sokolstvom i DTJ (koje su, kako poznato, sastavni deo češkoslovačke socijalno demokratske stranke). Pisac naime tvrdi, da je Sokolstvo zapelo i ostalo na Tirševim dogmama, dok su DTJ pristalice modernijeg, Marksovog programa. — Nikako nećemo ovdje da ulazimo zbog toga u polemiku, nego samo tvrdimo, da je Sokolstvo, odnosno sokolska misao, jedna stvar za sebe, a marksizam opet za sebe. A konačno, pisac je morao svome članstvu da ipak nešto kaže o takozvanim razlikama među Sokolstvom i DTJ, naravno u korist ovih poslednjih.

Tirševе igre u Pragu

Već smo u poslednjem broju našeg lista izvestili, da su održane u Pragu na dan 17 i 18 septembra velebne Tirševе igre na uspomenu stogodišnjice rođenja osnivača sokolske organizacije te preporoditelja celokupnog nacionalnog telesnog vaspitanja u Češkoslovačkoj i u čitavom slovenskom svetu. U subotu vršila su se takmičenja u sokolskim vežbama, u lakoj atletici, igrama, teškoj atletici, mačevanju, prvom nastupu vojske i konačno u streljanju iz lukova.

U nedelju, na drugi dan igara, nastavljen je program u potpunom redu i to opet na stadionu sportskih klubova na Letni. Prisutno je bilo više od 8000 gledalaca, koji su svi veoma pažljivo pratili uspešni nastup najboljih sokolskih i sportskih takmičara. Posle podne, pre samog početka igara, stadionom prošla je povorka sviju takmičara da Tirševе biste, gde su bili sakupljeni i svi predstavnici pojedinih sportskih saveza i Sokolstva. Najpre je uzeo reč u ime sportista olimpijski pobednik Skobla, to je među drugim naglasio osobito ovo:

»Mi, češkoslovački sportiste, svesno se javljamo k Tirševom delu. Naše je nastojanje da postignemo najveći uspeh i pobjedu. Ali tome nas nikako ne vodi naša lična ambicija, nego težnja da poštemo i što bolje izvršimo našu zadaću; tome nas vodi i svest, da time branimo i čast i dobro ime našeg kluba, izabranog sporta te pri međunarodnim utakmicama i ime naroda i države. Svakako je pak vrednije od pobjede i uspeha onaj positi korisni i neprekidni rad pri spremanju te harmonično vaspitanje volje i karaktera, u kratko, vaspitanje celog čoveka. To sve imao je na umu isto i Tirš. Zato Tirš nije samo Vaš, samo sokolski, nego i naš sportista. Čast i slava njegovoj uspomeni!

U ime sakupljenog Sokolstva, odnosno njegovih takmičara i predstavnika, govorio je prvak ČOS br. Jan Gajdoš, koji je rekao:

Ako Sokolstvo ide nekako drugim putem nego sportiste, te pretpostavlja zdravu svestransku prosečnost nad uspesima u slobodno izabranoj pojedinoj struci, ipak nije nikada zaboravilo potpomagati težnje istaknutih pojedinaца da se nadmaši sve ono, što je već bilo postignuto u telesnom vaspitanju. Srećni smo, da smo sa sportistima jedno te isto u težnjama za harmoničkim razvitkom celog čoveka te sviju pripadnika češkoslovačkog naroda, kao i u težnji da proslavimo narod i državu. Sokoli će i u buduće ostati sportistima čestiti takmičari u takmičenjima, ali i verna braća pri vaspitnom radu za bolju budućnost naroda.

Nato je muzika otvivala državnu himnu, a povorka je krenula oko stadiona da napravi mesta za takmičenja u lakoj atletici, igrama, boksu, teškoj atletici, vojničkim natecanjima i konačno sokolskim takmičenjima na spravama.

Tirševе igre možemo smatrati kao jedan veoma važan medaž u razviku češkoslovačkog nacionalnog telesnog vaspitanja. Na usta obojice pobednika br. Skoble i Gajdoša, sport i Sokolstvo dali su reč, da će u buduće zajedno raditi na općem vaspitanju češkoslovačkoga čoveka, a na osnovu nacionalnog Tirševog sustava. I u tome je najveći značaj ove svečanosti.

Kritika praškog svesokolskog sleta u Sokolu

Sokolstvo treba da kao vaspitna organizacija i samo kritički posmatra sav svoj rad. I u njegovom radu pojavljuju se veće ili manje mane i nedostaci, a koje treba što brže odstraniti. Zato i ona velebna priredba, kao što je bio prošli IX svesokolski slet u Pragu, mora da se podvrgne ne samo spoljašnjoj kritici vansokolskih stručnjaka, nego u prvom redu moraju doći do reči u sokolskim revijama i listovima, razume se, svi oni sokolski stručnjaci, koji su kritički prosmatrali ceo tok velikog sleta. Bilo bi veoma šteta po celu našu organizaciju, ako bismo sve naše sletove i javne nastupe te uopće sve naše priredbe mimoišli sa gledišta zdrave kritike. To bi značilo, da nemamo nimalo svojstva autokritike. Na žalost mnogo puta i čini se da je tako. Kritika međutim praškog sleta treba da i u nama probudi to svojstvo.

Najodličnija sokol. revija »Sokol«, koju izdaje Praški Sokol, a kojoj je, kako je poznato, bio prvi urednik sam Tirš, donosi u svom 6-7 broju jednu veoma objektivnu i sasvim tačnu kritiku sviju većih sletskih priredbi. Ne samo javne vežbe školske i sokolske dece, daka i naraštaja, članstva i vojske, nego i sva takmičenja, sokolska izložba, sletska scena, a konačno i sam Prag podvrgnut je ovoj bratskoj kritici, koja, bez obzira na desno ili levo, ukazuje na sve mane, te, razume se, podvlači i sve dobre strane sleta. Konačno, uz kritičke prikaze iz pera najboljih sokolskih stručnjaka, nalazi se o samom sletu te o celokupnom njegovom obeležju i kritika raznih inostranskih novina, u prvom redu stručnih.

Radio u službi Sokolstva

Radio, kao najmodernija i najsavršenija tehnička tekovina za najbrže obaveštavanje, veoma dobro je poslужio sokolskoj stvari već pre samog svesokolskog sleta pa i na sletu samom, i to u odličnoj meri. Ne samo češkoslovačko Sokolstvo, već i jugoslovensko koristilo se je već mnogoputu radiom, ali ne u onoj meri, kako bi to bilo potrebno baš obzirom na značenje radija. Zato je predsedništvo ČOS svojevremeno stupilo u pregovore s praškim Radiožurnalom, kako bi se moglo nekoliko puta mesečno ili nedeljno uneti ostale vesti i objave također i važne vesti i iz sokolske organizacije, naročito to za sva sokolska društva i župe. U koliko nam je poznato, ovi pregovori još nisu sasvim zaključeni, ali ipak postoji mogućnost, da ćemo za kratko preko praškog radija bar svake nedelje jedanput u određeno vreme saznati sve važnije vesti iz češkoslovačkoga Sokolstva. Poželjno bi bilo, da se i naše jugoslovensko Sokolstvo koristi svima trima radio emisijama stanicama, odnosno, da beogradska stanica, kao ona u sedištu našeg Saveza, jedanput nedeljno objavljuje sve važnije vesti iz Sokolstva celokupnog sokolskoj i ostaloj javnosti, da i ova sazna za naš pozitivan, stvaralački rad. — U ovom pogledu svakako je hvalevredno nastojanje prosvetnog odbora našega Saveza, koji je dobro uočio veliku praktičnu vrednost radio i za našu sokolsku propagandu, te je preko beogradske radio-stanice dosada priredio lepi niz sokolskih radio-predavanja. Ovih dana nak, kako baš saznanjemo, naš savezni prosvetni odbor nastoji, da se preko beogradske radio-stanice počnu javljati i važnije sokolske vesti. Očekujemo jedino, da će to biti što skorije.

Nekoliko vesti iz Ukrajinskog Sokolstva

U onoj Ukrajini, koja sačinjava jedan deo Ruske Sovjetske Socijalističke Republike nije poznato ništa o kakvom radu Sokolstva. Tamo je, kao i svuda u Rusiji, telesno vaspitanje stvar državnih sovjetskih vlasti, koje ne dopuštaju ni jedne organizacije privatne inicijative za sprovođenje telesnog vaspitanja. Kako je poznato, već 1920 godine bio je raspušten Ruski sokolski savez u Leningradu (Petrogradu), te od onog vremena, kako izgleda ne postoji u Rusiji nijedno sokolsko društvo. U ukrajinskom predelima pak Poljske Republike može se ukrajinsko Sokolstvo dosta slobodno razvijati. Na ovogodišnjem svesokolskom sletu u Pragu bilo je zastupljeno sa 69 Sokola i 18 Sokolice. — Ukrajinski sokolski savez, Sojuz Ukrajinskoga Sokolstva, do duše nije član Saveza slovensko Sokolstvo, ali ipak podržava izvesne veze sa ČOS u Pragu, a moguće i s poljskim Sokolstvom u domovini. — Iz njegovog glasila »Sokolski visti«, koje izlazi u Lvovu, razabiramo, da se sprema polagano i taj ogranak slovenskog Sokolstva na što intenzivniji rad među

narodom. U poslednje vreme osnovani su kod mnogih društava naraštajski oseci, što znači, da do danas nije još imalo ukrajinsko Sokolstvo naraštajskih odeljenja. — U Lvovu su održane krajem avgusta lakoatletske utakmice celokupnog saveza s dosta opširnim programom. U tim utakmicama učestvovali su članovi, članice i po prvi put naraštaji.

Najbolja društva u utakmicama na praškom sletu

U utakmicama na svesokolskom sletu najbolje su se iskazala sledeća sokolska društva ČOS: prvo mesto, s najviše bodova, postiglo je praško sokolsko društvo na Kraljevskim Vinogradima sa svega 107 bodova. Tehnički rad tog društva vodi br. Jirsak Miroslav, podnačelnik ČOS. Na drugom je mestu društvo Brno I sa 97 točaka. Vodstvo njegovog rada je u rukama br. Zezule. Na treće mesto došlo je matično društvo Praški Sokol sa 45 bodova. Načelnik tog društva je br. Antonín Benda, urednik revije »Sokola« i član saveznog načelnštva. Za ovima dolaze sledeća društva: Kraljevo Polje u Brnu, Praha VII, Vršovice u Pragu, Prostějov, Pržerov, Smichov I, Znojmo i Kraljevski Gradac.

Zahvala ČOS

na pozdravni telegram Saveza SKJ o 100 godišnjici Tirševog rođenja

Bratska Češkoslovačka obec sokolska odgovorila je Savezu SKJ na njegov pozdravni telegram, upućen joj o 100 godišnjici rođenja dr. Miroslava Tirša dne 17 o. m. sledećom zahvalom:

Draga braćo i sestre!

Predsedništvo ČOS primilo je Vaš telegram, koji ste nam uputili prigodom 100 godišnjice rođenja dr. Miroslava Tirša, pa smatra za svoju prijatnu i radosnu dužnost da Vam se na istom najiskrenije zahvali s molbom, da ovu našu iskrenu zahvalnost tumačite svim svojim pripadnicima.

S bratskim Nazdar!

Češkoslovačka obec sokolska

Zamenik starešine:
Jozef Truhlarž, s. r.
Tajnik:
Dr. Pehlat, s. r.

(Nastavak sa l. str.)

dana slobodni i ujedinjeni da se više ne rastanemo dogod traje naša narodna istorija. Toliko je jaka vera.

Omladina otsada javno ispoveda svoj cilj: samostalna jugoslovenska država, dok napokon nisu progovorili i hitci.

Jugoslovenska misao se, tokom cele istorije penjala na bezbroj Golgota. Veliki svetski rat bila je velika Golgota našeg naroda, bila se je odlučna bitka za jugoslovenski misao.

Pobedeni su spoljašnji neprijatelji jugoslovenske misli, ali ni izdaleka nisu izbrisane posledice prouzrokovane poznatim nam uzrocima.

Da bi se ostvarilo potpuno duhovno jedinstvo treba rešiti kulturni i politički jugoslovenski problem.

Potpuno duhovno jugoslovensko jedinstvo sprovedivo je, jer ima osnova u etničkom, istorijskom, političkom, materijalnom i logičkom pogledu. Teškoće leže u psihičkom kolebanju uvećanom poznatim uzrocima iz prošlosti i teškim povredama i nerazumevanjem u sadašnjosti.

Dok se je stvarala Jugoslavija izbiše na površinu slovenske atavističke osobine i neka sentimentalnost prema tradicijama, k tom kratkovidnost i sebičnost.

Vekovi su morali proći dok je iz utopije postala stvarnost. I onda kad je jugoslovenska misao trebala da triumfuje, ona je zapala u očajan položaj.

Čitav jedan decenij prešao je a da nije učinjeno ono što je trebalo da se učini, što se je učiniti moglo i moralo.

Jugoslovenska misao je rođena, nju treba odnegovati. Sigurno je da će pobediti vitalnost naše rase, ali da do pune pobjede dode, trebaće još da se bitke biju.

»Iste patnje i radosti srodavaju narode« rekao je Finot, to vredi i za jedinstven ali još duhovno potpuno neujedinjen narod.

Ne može se lepše prikazati naša istorija, nego što ju je prikazao Bogdan Gavrilović:

»Zamislite jedan narod koji u V veku napušta svoja ognjišta i — ne znajući gde će se zaustaviti na putu svojemu — silazi sa Karpatskih visova i Panonske zaravnii —, otud dalje, u današnje svoje zemlje; zamislite kako sila istorijska taj narod na razmeđu istoka i zapada cepa, zamislite koliko je, sa tog cepanja njegova, bilo bede, patnje i svakovrsnog stradanja, koliko muka, pečali i vapajja, koliko ničim nezasluzenog poniženja i uvreda njegova ponosa, koliko demonski

postavljenih gatova i ustava po, kao kristal bistrim, potocima kojima je strujao njegov duh i njegova misao; — zamislite jednom rečju koliko je bila trnjem zasuta i kolikom krvi orošena staza kroz koju će u nizu dugih vekova proći život ovog naroda; i pogledajte kako se kroz izmaglicu što se digla iznad još vruće i u tla još ne upijene krvi njegove — tog jedinog porfiru njegove utehe, njegove nade, časti i dostojanstva — vidi u jasnoj svetlosti veličanstvena povorka iza branika njegovih gde sa pripaljenim voštanicima i s tihim molitvama prilaze Večnosti i tu, pred njom na oltaru Prava, Pravde i Slobode stvara jedinstvo narodno... Eto vam u viziji slike naše istojie koja je sadašnjem pokolenju u amanet ostavila narodno jedinstvo. Ono je danas tu, među nama, ali svetlost — unutrašnja svetlost — koja duše iz tmine vaskrsava, još nije među nama i mir — potpuni mir — još nije osvojio srca naša. Učinimo mi da se proletne bure na uranku našeg zajedničkog života stišaju, i dovršimo onu, vekovima očekivanu, zgradu koju su naši stari stvarali svojom krvi i naporima svojeg genija. Napred s verom, u zanosu i smelom zaletu prema velikoj jugoslovenskoj misli!«

Viški biskup Pušić i — Miroslav Tirš

U sušačkom mesečniku »Mornar«, u broju 9 od 1 septembra o. g., čitamo pod gornjim naslovom članak, koji ovdje prenosimo kao glas vansokolske javnosti.

— U Supetru na Braču priredio je nedavno tamošnji Sokol svečanost, koja je uspela vrlo lepo. Tom zgodom imao je supetarski župnik da blagoslovi sokolski barjak, ali je uto stigao iz Visa ferman, kojim tamošnji biskup Pušić zabranjuje blagoslov zastave, ako se supetarski Sokoli javno, pred crkvom ne odreknu Tirša. Supetarski Sokoli ne samo što to nisu učinili, već su prihvatili i tu zgodu, da svome uzvišenom Učitelju iskazu najveće poštasti. U čitavoj toj stvari najžalosnije je, što neki naši biskupi nemaju pojma o Tiršu, niti znadu, da je taj uzorniti čovek bio oduvek najizrazitiji apostol ljubavi, koju je i Hrist propovedao.

Ali i sve, da je naš Tirš onakav, kakvim ga ta naša presvetla gospoda prikazuju, držimo, da viški biskup ne bi bio u pravu da izdaje onakve zabrane. Talijanski, nemački i drugi katolički biskupi ne postupaju tako. Kad su u vreme velikog rata poskidana zvana, a od njih saliveni topovi, nemački su ih katolički biskupi veselo blagoslivljali, a da nisu pri tom tražili od svojih vlada, da one topove ne ustupaju Turcima ni da ih ne namenjaju prsima katolika.

Kad je na Rijeci biskup Celso Costantino u crkvi sv. Vida blagoslivljao boduž, što su ga neke riječke žene obuzete eretičnim furorom poklonile D' Annunziju, onaj mitrirani prelat nije ni pre ni posle toga tražio od D' Annunzija, da javno pred crkvom opozove sve svinjarije, što ih je u svojim, na Index postavljenim delima sasuo na Hristov katolički moral.

A Njegova Svetost Papa Pije XI?

Mi treba da blagoslovimo vekovne napore i predano nastavimo rad, pa ako ga ne budemo mogli i dovršiti da ga predamo našim poslednicima da ga oni nastave i dovrše i da uživaju u pobjedi jugoslovenske misli.

U jednom i jedinstvenom narodu jugoslovenska misao treba do stoji visoko na oltaru, ona je stvorila Jugoslaviju, jedino ona je može očuvati i unaprediti.

Deo te jugoslovenske misli je misao sokolska, zato smo baš mi Sokoli, pre sviju drugih pozvani i dužni da joj se potpuno stavimo u službu, jer smo i mi jedan atomski delić njenih prokora, vesnika i preteča a sada treba da smo njeni predani nosioci, budni čuvari, verni stražari, boreci i propovednici.

Naše Sokolstvo ima svoje opravdanje samo u jugoslovenskoj misli u uzvišenoj veličanstvenoj i harmoničnoj celini njenjoj.

Naša je sokolska dužnost da u čistim rukama, toplu srca i čistog nepomućenog razuma, visoko uzdizemo zublju ljubavi, istine, pravde, prava i pravice, lepote, snage i mudrosti: zublju sokolske misli koja je jugoslovenska misao, zublju jugoslovenske misli koja je sokolska misao.

Sveti Otac zna, ko je i što je Mussolini. Zna, da je Mussolini pred jednim brojnim društvom u Zenevi ustvrdio, da nema Boga. — »Ako ima, kazao je Mussolini, neka to sam Bog dokaže. Ja velim: nema Boga, a dajem mu pet minuta vremena, da me ubije. Ako to učini, znak je, da postoji, ako ne — znak, da ga nema.« — I metnu sat na stō. Svi šute, a kad prođe pet minuta, Mussolini spremi sat u džep i reče mirno: — »Nema Boga!«

Da li je Papa, pre nego li je Mussolinija blagoslovio i odlikovao onim nekim visokim redom, tražio od njega, da javno pred crkvom opozove onu strahovitu hulu na Boga? Nije!

A pre nego li je odlikovao poznatog palikuću i razbojnika Giuntu i neke fašiste, što su direktu učestvovali u umorstvu poštenjaka Matteottija, je li Papa tražio od njih, da se javno pokaju za ona bogumrska zločinstva? Nije!

A pre nego li je sklopio s Mussolinom onaj vajni lateranski pakt, je li on tražio od diktatora, da makne kip Giordana Bruna, koga je zbog herezije Crkva spalila na lomači? Nije! Je li nakon nedavnog izmirenja Papa Pije XI tražio od Ducea, da ne progoni naše svećenstvo u Julijskoj Krajini? Nije!

I posle svega ovoga i tolikih drugih sličnih nepodopština vi, presvetla gospodo Srebrnići i Pušići, imate hrabrosti da tražite od naših dičnih Sokola, da se odreknu jednog divnog apostola Hristove ljubavi, Tirša?

Orazumite se, i ne budite »piju papisti« od samoga Pape. Shvatite već jednom, da je sva ova vaša žučljiva kampanja protiv našeg Sokola voda na mlin svim našim narodnim zatornicima, u prvom redu onima u — Rimu.

Kapetan Jadre.

IZ SAVEZA SKJ

VI sednica izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana 23 septembra 1932 u Beogradu

Brat Gangl pozdravlja sve prisutne, a posebno brata Zivanovića, koji se vratio u Beograd, i moli ih da se živo prihvate posla u saveznoj upravi.

— Dalje saopštava, da je br. dr. Pavlas procenio nacrt novih pravila Saveza Slovenskog Sokolstva, te konkretno predlaže, da se ovaj nacrt razmnoži i dostavi svim članovima izvršnog odbora, da ga prouče i provide svojim opaskama i zatim da se isti raspravi na jednoj od narednih sednica izvršnog odbora, a onda da se predloži na raspravu plenumu savezne uprave. — Prva se. — Dalje referira, da je od staroste ČOS br. dr. Bukovskoga primio pismo a povodom posete potstarešine Saveza Slovenskog Sokolstva brata Zamojskoga u Sofiji, da mu se razloži, u kome se odnosu nalazi danas naše Sokolstvo spram bugarskih Junaka.

Na ovo pismo odgovorio mu je prema današnjem faktičnom stanju. — Po tome saopštava brat Gangl, da je primio pismo od tajnika Saveza Slovenskog Sokolstva brata Štepaneka, da se pristupi realizaciji zaključka poslednje glavne skupštine ovoga Saveza, naime, da se počne izdavati jedan organ za sve sokolske Saveze, koji bi izlazio u revijalnom formatu na šestnaest stranica, a svaki pojedini sokolski Savez imao bi u tom listu na raspolaganje četiri stranice, na kojima bi se donášali članci na jeziku dotičnog naroda Saveza. Taj bi se organ štampavao u hiljadu primeraka, pa bi pre-

ma tome za naš Savez otpala potrebna obvezatne pretplate od 185 primeraka. Pojedini primerak stajao bi godišnje 8,20 Kč. — Ovaj izveštaj prima se time, da će naš Savez preuzeti gore navedeni broj primeraka i raspacati ih, a za redaktora jugoslovenskog dela ovoga lista određuju se braća Gangl i Švajgar.

Konačno brat Gangl izveštava o krivim informacijama, koje se šire o našem Sokolstvu u inostranoj štampi. Nakon provedene debate zaključuje se, da prosvetni odbor Saveza razradi konkretan predlog za sistematsku propagandu u korist našega Sokolstva.

Po tome se prelazi na dnevni red. Prvi uzima reč ekonom Saveza br. Branko Živković, koji prvenstveno podnaša iscrpiv izveštaj o finansijskom stanju Saveza uključivo do 31 jula o. g., kao i pregled prihoda i rashoda sokolskih listova za vreme do 31. jula o. g. — Ovaj se izveštaj prima do znanja.

Iza toga brat gospodar referiše, da bi se nakon dva uspešno održana tečajja »Škole za obuku vojnika za vode sokolskih četa« prema propoziciji Ministarstva vojske i mornarice imalo otpočeti i s trećim, odnosno dnoćnje s četvrtim tečajem ove škole, a koja bi opet započela svojim radom 1 decembra o. g. No pre nego što bi se pozvala naše župe, odnosno društva i čete, da jave Savezu one svoje članove koji se nalaze na otsluženju kadrovske roka, a koji su voljni da pohađaju ove tečajjeve, drži da je potrebno, da izvršni odbor Saveza prethodno reši pitanje budžeta za izdržavanje ovih dva-ju tečajjeva. On drži, da bi za izdrža-

vanje svakog ovog tečaja trebala da se votira suma od po 15.000 Din (u svemu 30.000 Din), a ujedno treba da se odredi podesno lice, koje će provesti sve pripreme radove za ova dva tečaja i voditi nastavni nadzor nad njima. — Ovaj izveštaj brata ekonomista se i zaključuje, da se za naredni tečaj votira od 15.000 Din, kao i za svaki daljnji tečaj u istoj visini. Nadalje vođenje nastavnog nadzora nad tečajevima poverava se br. Stevi Zakuli.

Brat gospodar iznosi da je tajnik župe Tuzla brat Bogičević izdao knjigu »Priručnik za prednjačke ispise«. Knjiga je općenito po stručnoj kritici ocenjena kao vrlo dobra i uvelike će poslužiti našim prednjačima, a naročito raznim polaznicima prednjačkih sokolskih tečajeva. Brat Bogičević upravo je Savezu molbu, kojom je molio da mu Savez otkupi izvesni broj knjiga i na taj način da ga pomogne kako bi mogao podmiriti prema današnjim prilikama i suviše velike troškove oko štampanja ove knjige. — Zaključuje se, da se od brata Bogičevića otkupi 300 primeraka ove knjige.

Nadalje saopštava, da je Sokolsko društvo Beograd matica, i to odbor za podizanje sokolskog doma u Beogradu, uputio pismo Savezu, kojim pita, da li Savez, kako je to bilo u svoje vreme govora, i dalje reflektira da u ovom domu budu prostorije za kancelarije Saveza, kako je to predviđeno u planu. U slučaju da Savez želi da ima u ovom domu potrebne prostorije, potrebno bi bilo da predloži broj potrebnih prostorija, kao i način na koji bi se došlo do potrebnog kredita. U poveljenoj debati o tom dopisu, u kojoj učestvuju brata Brozović, Korunović i Stevo Knežević, zaključuje se da se odgovori, da Savez SKJ i dalje reflektira na prostorije u tome domu, koje bi se imale urediti prema sporazumu sa Savezom, a ujedno će parirati i na tome da pomogne društvu u njegovu nastojanju da dođe do potrebnog zajma u svrhu definitivne izgradnje doma.

Brat ekonom potiče nadalje pitanje službene pragmatike za nameštenike Saveza SKJ, a koja bi imala obuhvatiti i mirovinski te disciplinski pravilnik. U toj stvari zatraženo je i mišljenje organizaciono-pravnog oteka, koji je podneo svoje mišljenje i predlog, da se pitanje pragmatike za sada skine s dnevnoga reda, jer donošanjem pragmatike i pravilnika za mirovinski fond uprava Saveza stupila bi u materijalno pravne obaveze prema nameštenicima. Prema sadanjem materijalnom stanju Saveza SKJ, savezna uprava ne može ulaziti u materijalne obveze, koje bi proizlazile iz pragmatike i pravilnika za mirovinski fond. U materijalne obaveze ove vrste uprava Saveza mogla bi ući samo u tom slučaju, ako se imovinske prilike Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije osiguraju u toj meri, da se potrebni iznos godišnje rezervišu za sve obaveze, koje proističu iz pragmatike i pravilnika za mirovinski fond. — Poveljenom debatom zaključuje se, da se mišljenje i predlog organizaciono-pravnog oteka prihvaća delomice, naime, da se odustane od organizovanja mirovinskog fonda, ali da se izradi pravilnik, u kome neće biti uključena materijalna pitanja nameštenika Saveza, već samo strogo činovnički odnos. Što se tiče materijalnih pitanja, to se ima prepustiti individualnim ugovorima.

Molba Sokolskog društva Prizren, da bi se Sokolskoj četiri Sredstva nabavile sprave za vežbanje, ne može se uzeti, jer fond za potporu još nije potpunom realizovan.

Time je brat ekonom završio svoj izveštaj, pa uzima reč načelnica sestra Skalarjeva, koja referiše o utakmicama članica i ž. naraštaja u odbojci, koje će se održati u nedelju 25 o. m. u Novom Sadu.

Prelazi se na daljnju tačku: izveštaj statističkog odeljenja Saveza.

Referent brat V. Švajgar izveštava o radu statističkog oteka Saveza do meseca septembra o. g., pa iznosi da Savez danas broji 25 župa, 918 društava i 880 četa; dakle svega 1798 jedinica. U 1932 godini osnovano je novih jedinica: 32 društava i 156 četa; brisana su: četiri društva i 34 čete.

U radu nalazi se velika statistika Saveza za 1932 god., pa je do sada dovršeno 10 župa, a rad se obavlja na osnovu primljenih izveštaja od društava. Jednako je u radu mala statistika Saveza za 1932 godinu, kao i statistika za Sokolski kalendar za godinu 1933. Do sada savezni statistički otek primio je 712 malih izveštaja, a rad sam na statistici je u sasvim redovnom toku. Za sastav velike statistike za 1931 godinu izvršeni su pripremni radovi. Saveznom statističkom otekcu još nedostaju izveštaji iz 72 društva i 183 čete, ali koji još uvek pomalo stižu.

Na članskom katastru radovi su provedeni za 1931 godinu zaključno sa župom Osijek. Opaža se da pojedine župe još uvek nisu poslale saveznom statističkom otekcu spiskove članstva i naraštaja za prošlu godinu i to usprkos svih urgencija. — Izveštaj brata referenta prima se na znanje.

Pretsednik prosvetnog odbora br. dr. Belajčić ponajpre podnosi iscerpan izveštaj o tečaju za društvene prosvetare, a zatim o tečaju pozorišta lutaka u Ljubljani. Referiše o prosvetnim tečajevima pojedinih župa. Podvlačeći

naročito da je akcija na vaspitanju prosvetnih radnika u punom jeku. Lepa je pojava, da je održan i čitav niz specijalnih tečajeva, a naročito valja istaći dramatski tečaj u Celju. Dvojica braće posetila su i prosvetnu školu bratske COS u Pragu.

Nadalje referiše, da je u zajednici sa tajnikom prosvetnog odbora obišao u svrhu revizije čitav niz župa pa su se tačno orijentali o prosvetnom radu u tim župama. Svojedobno na konferenciji u Ljubljani bilo je zaključeno, da se list »Sokolska prosveta« ima odeliti od »Sokolskog glasnika«, ali je donio prosvetni odbor odustao od ove nakane, pa predlaže da se sadanje stanje izlaženja »Sokolske prosvete« produži do konca godine 1933. — Prima se.

Prosvetni odbor izdao je tri raspisa. O oktobru mesecu nastaviće se radio predavanjima, a sokolska agencija s najvećim pospešenjem privlače se u život. Prosvetni odbor sada je u pregovorima da otkupi naročite delove filma praškog sleta, a i općenito film u sokolskoj prosveti propagira se i nastojeće se da se film što više upotrebi u sokolskoj propagandi. Dosljedniji zaključak na novinskoj konferenciji, prosvetni odbor nastoji da rasturi što više sokolskih knjiga, pa je za to u svoj depo preuzeo poveću deo naklade Jugoslovenske sokolske matice. Nakan je nadalje da se održi zbor župskih novinskih izveštaca, a onda trebalo bi pretresti i neka pitanja, koja dotiču odnos našeg Sokolstva prema mnogim nacionalnim pitanjima a konačno da se jednom uredi i odnos između tehničkih i prosvetnih organa u Sokolstvu. U tu svrhu potrebno je da se raspiše okružnica za kolaboraciju rada. Konačno upozoruje na naše ratne spomenike, koji se rastreseni po čitavoj državi nalaze u očajnom stanju. Drži, da bi Savez trebao da dade inicijativu, da se ti spomenici spase od propasti.

Izveštaj brata dra. Belajčića prima se do znanja i poverava mu se da izradi koncept predložene raspisa, dok brat Momir Korunović preuzima na sebe da donese konkretan predlog glede očuvanja ratnih spomenika.

Za gradevinsko - umetnički otek podnosi izveštaj brat Korunović. Izveštava o učestvovanju kao delegata Saveza na proslavi u Krupnju i na Mačkovom Kamenu. Njegov izveštaj prima se do znanja.

Brat tajnik Brozović podnosi detaljan izveštaj o tekućim poslovima Saveza, savezne kancelarije, kao i o organizacionim poslovima. Među ostalim izveštava da su izradeni poslovnički izvršnog odbora uprave društva i čete, nadalje poslovnički izvršnog odbora uprave župe, zatim pravilnik saveznog statističkog oteka, pa pravilnik o statističkom radu u župi i konačno pravilnik o statističkom radu po društvima i četama. Ovi su pravilnici radeni s osobitim obzirom na primedbe koje su učinile pojedine bratske župe. U okviru sokolske organizacije uvažene su sve primedbe, pa su time pravilnici prošli konačnu redakciju. Isti se primaju i objaviće se u »Sokolskom glasniku«.

Sokolsko društvo Ruma upozorilo je Savez, da je mestimice prikazivana pozorišna igra »Crveni-plavci«, koja je neekvalifikovan napadaj na Sokolstvo, pa povodom toga zaključuje se, da se Udruženju jugoslovenskih nacionalnih železničara i brodara izrazi žaljenje što je na njihovoj zabavi igran komad, u kome se na nedostojan način napada Sokolstvo. Nadalje, da se svima jedinicama naročitim raspisom skrene pažnja na pozorišne komade dotičnoga pisca i da se pozovu, da ih brišu iz svojih repertoara i da zabrane svojem članstvu prisustvovanje priredbama na kojima se ti komadi igraju. Konačno, da se čitav predmet ustupi organizaciono-pravnom otekcu radi proučenja, da li bi se i u kome pravcu mogli preduzeti sudski koraci, da se spreči izvođenje predmetnog pozorišnog dela. Konačno primećuje se, da je savezni prosvetni odbor sa svoje strane skrenuo pažnju na tu stvar u septembarskom broju »Sokolske prosvete«. — Predlog se prima u celosti.

Matica srpska u Novom Sadu zamolila je da uprava Saveza pošalje svoga delegata na proslavu 100-godišnjice nacionalnog pesnika Đure Jakšića, a koja će se održati 25 septembra u Vel. Bečkereku. — Kao delegat određuje se brat Franjo Malin, član prosvetnog odbora Saveza.

Auto-Klub, sekcija Beograd, pozivlje upravu Saveza da po svojim delegatima učestvuje proslavi njihove 10-godišnjice postojanja. — Kao delegat određuje se br. Voja Todorović.

Organizaciono-pravni otek nadalje dovršio je pravilnike saveznog oteka za sokolske čete, zatim pravilnik župskog oteka za sokolske čete i konačno pravilnik o radu referenta za sokolske čete. Ovi su pravilnici izradeni u duhu i skladu sa sokolskom organizacijom, pa predlaže da se ti pravilnici usvoje. — Zaključuje se, da se pravilnici prihvaćaju, ali pre objave imadu se dati još na konačnu redakciju saveznom otekcu za organizaciju sokolskih četa.

U odsutnosti bolesnog brata blagajnika, tajnik brat Brozović podnaša iscerpiv izveštaj o novčanom poslovanju za vreme svesokolskog sleta u Pragu, pa naročito ističe predani rad

osoblja savezne kancelarije, koje je požrtvovno radilo na sastavljanju spiskova, u kojim se radu naročito istakao knjigovoda Saveza brat Inkret. — Izveštaj prima se u celosti time, da se knjigovodi Saveza bratu Stevi Inkretu podeljuje zapisnička hvala i priznanje za predan, požrtvovan i savestan rad.

Brat tajnik upozoruje na zalosnu i tešku pojavu, koja se danas primećuje, da katoličko svećenstvo razvija jak protusokolski rad, koji postaje sve agresivnijim, a sastoji se u velikoj propagandi i otvorenom neprijateljstvu spram Sokolstva. Neki svećenici dapače zaboravljaju se tako daleko da Sokolstvo javno sa propovedaonica označuju kao protusokolsku organizaciju. Organizaciono-pravni otek ove je pojave svestrano razmotrivao i došao do zaključka da je potreba da se svaki konkretni slučaj napadaja na Sokolstvo odmah prijavi Savezu, pa u vezi s time konkretno predlaže, da se u svakom slučaju odmah postupi po zakonu i zatraži zadovoljština sudskim putem. — Ovaj se predlog prima time, da se o tome okružnicom imadu obavestiti sve bratske župe.

Tajnik brat Brozović podnosi iscerpiv izveštaj o radu oko organizovanja priredbe sokolske izložbe u Beogradu. Referiše što je do sada po tome učinjeno, kao i to, kako će se sama izložba organizovati, a uz nju i ostale priredbe sporazumno sa prosvetnim odborom Saveza. — Izveštaj br. Brozovića prima se u celosti do znanja, a definitivni rok izložbe ustanovljuje se za vreme od 16 do 31 oktobra o. g.

Konačno brat tajnik saopštava dva slučaja disciplinske presude i to: prvi u disciplinskom predmetu protiv Pavla Zerajčića, člana Sokolske čete Miljevac-Vatkovići, a drugi u disciplinskom predmetu protiv dra. Mate Dvorničića, člana Sokolskog društva Crikvenica. Sva disciplinska akta proučena su i konstatovano da su se obojica teško ogrešila o pravila propisana u sokolskoj organizaciji, pa se za to predlaže da se obojica isključe iz Saveza SKJ, koje se isključenje ima objaviti u »Sokolskom glasniku«. — Prima se.

Time je izveštaj brata tajnika u celosti bio završen, pa brat dr. Belajčić nadodatto svome izveštaju predlaže da izvršni odbor Saveza odobri zaključak prosvetnog odbora Saveza o kooptaciji brata Jovana Udickoga kao izveštaca za vaspitanje dece. U eventualijama uzima reč brat Živanović, koji opširno govori o dugovanjima potpornom fondu, koji ima neuplaćenih suma još iz godine 1930, pa se usled toga uočava potreba jače kontrole i energičnijeg nastojanja da sokolska društva dužne uloge što pre uplate, kao i da se vaspitaju da svojim obavezama uredno odgovaraju. Čitavi taj potporni fond ima da se posvema reorganizira i da njime rukuje samo jedno lice. — Ovaj se predlog u celosti prihvaća, a bratu Živanoviću, koji se kooptira u gospodarski otek, poverava se, da on rukuje ovim fondom.

Isključenje iz Saveza SKJ

U disciplinskom predmetu protiv Pavla Zerajčića, sina pok. Ilije, člana Sokolske čete Miljevac-Batkovići, uprava Saveza SKJ, na sednici izvršnog odbora dne 23 septembra o. g., donela je rešenje, da se Pavle Zerajčić, član Sokolske čete Miljevac, na osnovu 4 t. 30 §-a Pravilnika za disciplinski postupak isključe iz Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

U disciplinskom predmetu protiv dra. Mate Dvorničića, člana Sokolskog društva Crikvenica, uprava Saveza SKJ na sednici izvršnog odbora dne 23 septembra o. g., donela je rešenje, da se dr. Mate Dvorničić, član Sokolskog društva u Crikvenici, na osnovu 4 t. 30 §-a Pravilnika za disciplinski postupak isključe iz Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

POSLOVNIK

izvršnog odbora uprave župe

§ 1

Izvršni odbor sastoji se od starešine, tajnika, načelnika, prosvetara, blagajnika, statističara i ostalih referenata.

§ 2

Sednice izvršnog odbora drže se jedanput nedeljno i po potrebi, kada ih sazove starešina.

§ 3

Sednicu izvršnog odbora, uz oznaku dnevnog reda, saziva i na njoj predsedava starešina, ili za slučaj njegove sprečenosti zamenik starešine.

§ 4

Pretsednik otvara sednicu, ustanovljava broj prisutnih članova i opravdanost ili neopravdanost izostanka članova. Svaki nedolazak na sednicu ima se prethodno pismeno opravdati.

§ 5

Zapisnik sednice vodi tajnik, koji je dužan u zapisniku označiti, da se vodi o sednici izvršnog odbora.

§ 6

Na sednici se donose pravovaljani zaključci, ako su na sednici prisutna, osim pretsednika, najmanje još četiri člana. Zaključci se donose većinom glasova, a u slučaju podele glasova odlučuje glas pretsednika.

§ 7

Izvršni odbor vodi redovan rad, otpravlja tekuće poslove i donosi rešenja po predmetima sadržanim u 9 §-u pravila za sokolske župe, osim predmeta pod t. 1, 3, 5, 6, 15 i 16 ovoga §-a, o kojima rešava isključivo uprava župe. Izvršni odbor ima prava rešavanja o izdacima u pojedinim slučajevima do visine od 5000 Din.

§ 8

Na sednicama uprave, tajnik čita zapisnik prošle sednice, podnosi izveštaj o radu izvršnog odbora u cilju obaveštavanja uprave o obavljenom redovnom društvenom radu i o otpravljanju tekućih poslova.

§ 9

Na sednicama izvršnog odbora mogu prisustvovati i rešavati i oni članovi uprave, koji nisu članovi izvršnog odbora po 1 §-u ovoga poslovnika.

POSLOVNIK

izvršnog odbora uprave društva i četa

§ 1

Izvršni odbor sastoji se od starešine, tajnika, načelnika, prosvetara, blagajnika, statističara i ostalih referenata.

§ 2

Sednice izvršnog odbora drže se jedanput nedeljno i po potrebi, kada ih sazove starešina.

§ 3

Sednicu izvršnog odbora, uz oznaku dnevnog reda, saziva i na njoj predsedava starešina, ili za slučaj njegove sprečenosti zamenik starešine.

§ 4

Pretsednik otvara sednicu, ustanovljava broj prisutnih članova i opravdanost ili neopravdanost izostanka članova. Svaki nedostatak na sednicu ima se prethodno pismeno opravdati.

§ 5

Zapisnik sednice vodi tajnik, koji je dužan u zapisniku označiti, da se vodi o sednici izvršnog odbora.

§ 6

Na sednici se donose pravovaljani zaključci, ako su na sednici prisutna, osim pretsednika, najmanje još četiri člana. Zaključci se donose većinom glasova, a u slučaju podele glasova odlučuje glas pretsednika.

§ 7

Izvršni odbor vodi redovan rad i otpravlja tekuće poslove (v. 5 t. 18 §-a Pravilnika za sokolska društva). Izvršni odbor ima prava rešavanja o izdacima u pojedinim slučajevima kod društava do visine od 1200 Din, a kod četa do visine od 300 Din.

§ 8

Na sednicama uprave, tajnik čita zapisnik prošle sednice, podnosi izveštaj o radu izvršnog odbora u cilju obaveštavanja uprave o obavljenom redovnom društvenom radu i o otpravljanju tekućih poslova.

§ 9

Na sednicama izvršnog odbora mogu prisustvovati i rešavati i oni članovi uprave, koji nisu članovi izvršnog odbora po 1 §-u ovoga poslovnika.

PRAVILNIK statističkog oteka Saveza SKJ

§ 1

Statistički otek Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije vodi brigu o svima poslovima, koji čine temelj savezne statistike i katastra četa, društava, župa i članstva.

§ 2

Statistički otek sabire podatke o sokolskom upravnom radu i upravlja katastrom celokupnog Sokolstva.

Prosvetnu statistiku vode isključivo prosvetni organi, a statistiku telovežbačkog rada tehnički organi četa, društava, župa i Saveza.

§ 3

Statističke poslove obavljaju četni, društveni i župski statističari, kao referenti za statistiku, prema pravilnicima o statističkom radu.

§ 4

Statistički otek postizava svoj cilj sledećim sredstvima:

a) sastavljanjem svakogodišnjeg velikog statističkog izveštaja o stanju i radu sviju sokolskih četa, društava i župa udruženih u Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije po stanju od 31 decembra svake godine.

Veliki statistički izveštaj sadrži podatke upravne, vaspitne i opšte sadržine, te služi kao temelj izveštajima, namenjenim javnosti i brojnim referentima i izvatcima, koji su potrebni u svrhu internoga uređivanja.

b) Sastavljanjem svakogodišnjega malog statističkog izveštaja sa glavnim podacima o upravi i brojnom stanju četa i društava u Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, a po stanju od 30 juna svake godine. Taj iskaz služi kao izveštaj statističkog oteka za sokolski kalendar, te za malu sokolsku statistiku.

v) Upravljanjem saveznoga članskoga i naraštajskog katastra, koji služi kao osnova ozlednomo fondu i čini stalnu evidenciju članstva, naraštaja i dece Saveza.

g) Odašiljanjem statističkih araka s pitanjima na čete, društva i župe.

§ 5

Statistički otek Saveza čine pretsednik, koga iz svoje sredine imenuje uprava Saveza, i članovi, koji u otek poziva uprava Saveza. Članovi biraju između sebe potpretsednika, tajnika i referente. Poslovno vreme oteka počinje i svršava se s poslovnim vremenom uprave Saveza.

Savezni tehnički odbor i prosvetni odbor šalju u statistički otek po jednoga svoga zastupnika kao člana oteka.

§ 6

Pretsednik oteka saziva sednice i predsedava im. Njegova dužnost je da upravlja poslovanjem oteka i da podnosi izvršnom odboru Saveza izveštaj o radu oteka.

Potpretsednik zamenjuje pretsednika, kada je pretsednik sprečen.

Tajnik vodi prepisku oteka, brine se, da savezna pisarna otprema sve dopise pravilno i u pravo vreme i podnosi izveštaj o svom radu na sednicama oteka.

Referenti rade u smislu zaključka uprave Saveza, uputstava pretsednikovih i zaključaka oteka.

§ 7

Statistički otek zaseda na redovnoj sednici svaka dva meseca. Sednica može zaključivati u prisustvu polovine članova.

Za primanje zaključaka potrebna je natpolovična većina prisutnih članova. Kada se broj glasova podeli odlučuje pretsednik, koji inače ne glasa.

Članstvo prestaje, ako član neopravdano izostane sa tri sednice.

§ 8

Otek saziva prema potrebi zbor župskih statističara, na kome se raspravljaju predmeti prema određenom dnevnom redu.

PRAVILNIK

o statističkom radu u župi

§ 1

Statistički rad u sokolskoj župi obavlja statističar kao referent za statistiku.

§ 2

Prosvetnu statistiku vodi prosvetni organ, a statistiku telovežbačkog rada tehnički organi.

§ 3

Statističara bira uprava župe po 9 tač. 9 § pravila sokolske župe.

§ 4

Statistički rad obuhvata:

1. Vodenje župske kartoteke i katastra.

2. Nadzor nad statističkim radom društvenih i četnih statističara.

3. Sabiranje velikih i malih statističkih izveštaja od sokolskih društava.

4. Odašiljanje statističkih araka sokolskim društvima i četama.

§ 5

Župski statističar dužan je sakupiti od sokolskih društava i četa veliki statistički izveštaj po stanju od 31 decembra svake godine i mali statistički izveštaj po stanju od 30 juna svake godine, te nakon sravnjivanja i dovođenja u suglasnost sa župskom kartotekom i društvenim mesečnim izveštajima, dostaviti ih saveznom statističkom otekcu i sokolskim društvima i četi.

§ 6

Otek saziva prema potrebi zbor društvenih statističara, na kome se raspravljaju predmeti prema određenom dnevnom redu.

PRAVILNIK

o statističkom radu po društvima i četama

§ 1

Statistički rad po društvima i četama obavlja statističar kao referent za statistiku, koji vodi katastar članstva i naraštaja.

§ 2

Prosvetnu statistiku vode prosvetni organi, a statistiku telovežbačkog rada tehnički organi.

§ 3

Statističara bira uprava društva po 7 tač. 18 §-a pravilnika za sokolska društva, a statističar čete postavlja se po 12 § pravilnika za sokolske čete.

§ 4

Statistički rad obuhvata:
1. Sastavljanje velikog statističkog izveštaja po stanju od 31 decembra svake godine.

2. Sastavljanje malog statističkog izveštaja za sokolski kalendar po stanju od 30 juna svake godine.

3. Upravljanje katastrom članstva i naraštaja te izveštavanje župskog statističkog referenta o promenama u katastru svaka tri meseca, i to na dan 31 III, 30 VI, 30 IX i 31 XII, a na osnovu blagajničkih podataka o članskoj prijavi i odjavi i načelničkih podataka o prijavi i odjavi naraštaja.

§ 5

Statističar za sokolske čete stoji pod nadzorom matičnog društvenog statističara, koji nadzira statistički i katastarski rad statističara sokolske čete. Statističar sokolske čete dužan je podnositi matičnom društvu sve statističke izveštaje i promene u katastru članstva i naraštaja.

Ovi poslovni i pravilnici prihvaćeni su na sednici izvršnog odbora Saveza SKJ od 23 septembra 1932 u Beogradu i obvezatni su za sve sokolske ustanove, kojima su namenjeni.

Zdravo!

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Tajnik: I zam. starešine:
A. Brozović. E. Gangl.

Natečaj

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije raspisuje ovim natečaj za sokolsko kolo. Uslovi su sledeći:

1. Sokolsko kolo mora biti komponovano u duhu narodne muzike, u dvočetvrtinskom taktu.

2. Kompozitori su dužni da pošalju Prosvetnom odboru Saveza SKJ: klavirski izvod dvoručni i četvororučni, partituru za sastav naših vojnih muzika, partituru za mali (salonski) orkestar i partituru za sokolsku fanfaru sledećeg sastava: krilni rog I i II, trompete u Es I, II, III, basov krilni rog, bas trompetu, eufonium, bas veliki i mali bubanj, cineli.

3. Kompozicija mora biti pisana tuđom rukom.

4. Natecati se mogu samo državljani Kraljevine Jugoslavije i jugoslovenske narodnosti.

5. Kompozicija mora imati sifru. U koverti koja ima istu sifru kao i kompozicija, mora biti ime i prezime kompozitora i tačna adresa. Koverta mora biti dobro zalepljena.

6. U istoj koverti mora biti priložena izjava, pisana rukom kompozitora, u kojoj kompozitor prenaša sva prava koja su označena u Autorskom zakonu isključivo na Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. Kompozitor je saglasan s time, da je jedino Savez SKJ vlasan da po svome nahodenju umnozava, priređuje i izdaje dozvole za izvođenje sokolskog kola kao i da ubire eventualne tantijeme.

7. Ova izjava mora biti overovljena od strane starešine i tajnika onog sokolskog društva i providena društvenim pečatom, u kojem mestu živi dotični kompozitor.

8. Rok natečaja je do 1 decembra 1932.

9. Najbolje delo biće nagradeno sa svotom od 3000 Din.

10. Izabrani žiri može odbiti sva dela koja stignu na natečaj, ako ne odgovaraju namenjenoj svrsi.

Zdravo!

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Tajnik: I zam. starešine:
A. Brozović. E. Gangl.

Kupujte zastave kod I. Neškudla, Ljubljana

švicarskih gimnastičarki u rukama muškaraca, pa također i sve tehničko vodstvo. Dakle isto, kao što je to delomično i kod nemačkih turnera i drugih zapadnoevropskih telovežbačkih organizacija.

Glavni sletski dani članova bili su 15 i 16 jula. Naraštaj i podmladak uopće nisu na ovom saveznom kongresu nastupili, u čemu je i velika razlika između sokolskih sletova i švicarskog gimnastičkog kongresa.

Kako veliku važnost poklanjaju Švicari na utakmice u svim mogućim granama, vidi se iz toga, što su se skoro sva društva takmičila u švicarskim nacionalnim utakmicama. Isto tako bio je velik broj takmičara kod natečaja na spravama i u lakoj atletici. Kod samih prostih zajedničkih vežbi na stadionu nastupilo je oko 16.000 vežbača, koji su odvezali svoje vežbe dosta dobro.

Svakako se je pokazalo, da Arau nikako nije podesno mesto za ovakve velike priredbe, jer se je naišlo na velike poteškoće ne samo u pogledu nastambe i ishrane, nego i što se tiče samog saobraćaja nije bilo sve onako, kako bi to bilo poželjno. Naročito su bile velike poteškoće na samom vežbalištu. Ono nije ni iz daleka bilo onako uređeno za javni nastup mnoštva od 16 tisuća vežbača, kao što je to bilo n. pr. vežbalište u Pragu i na drugim sokolskim sletovima.

70-godišnjica smrti biskupa A. M. Slomška. Pred nekoliko dana navršilo se je 70 godina od smrti velikog slovenačkog narodnog buditelja i pisca biskupa A. M. Slomška. Biskup Slomšek po svojem nacionalnom i duhovnom radu spada u red velikih naših narodnih velikana, koji su čitav svoj život posvetili svome narodu. Kao biskup u Mariboru sam se je svojom ličnošću dao na odbranu narodnih prava slovenačkog dela našega naroda, boreći za čitavog svog života proti najezde germanstva, koje je svom snagom radilo na odnarodivanju našeg življa u Štajerskoj. Njegova je velika zasluga da je tom delu našeg naroda povratio veru u samostalnost i bolju budućnost našega naroda. Njegova je zasluga da je taj deo našega naroda postao nacionalno svestan i jak, i da je konačno oslobođen tuđinskog jarma ujedinjen sa svojom jednodručnom braćom u velikoj Jugoslaviji.

Jugoslovenska izložba u Amsterdamu. 24 septembra t. g. bila je na svečan način otvorena u Amsterdamu, kulturnom i političkom središtu Holandije, izložba jugoslovenske likovne umetnosti. Svrha je ove izložbe da upozna Holandane s ovom granom naše umetnosti, te da se stvore čim tesnije veze između obiju zemalja.

30 godišnjica smrti Emila Zole. U noći od 29 na 30 septembra 1902 godine umro je veliki francuski pisac, poznati naturalista i realista Emil Zola, prethodnik socijalne literature. Zbog svojeg naturalističkog i realisti-

LETNJE IGRE NEMAČKIH TURNERA U BREMENU

Ove godine Savez nemačkih turnera održao je svoje savezne utakmice u hazeni, bacanju lopte u koš, bacanju lopte i u odbojki u gradu Bremenu dne 15 i 25 avgusta. Na ovim su utakmicama, razume se, nastupili samo pobednička odeljenja sviju 15 turnerskih pokrajinskih potsaveza, pored velike mase turnera koji su učestvovali ovoj velikoj priredbi.

RAZNO IZ TELOVEZBAČKOG SVETA

U Poljskoj je uveden po državnom uredu za fizičko vaspitanje, novi državni sportski znak. Ovaj znak biće podeljen u obliku brončane, srebrne ili zlatne medalje onima, koji s izvesnim propisanim uspehom pobeđe u jednoj između propisanih grana sporta. Poljska vlada dala je svim učesnicima židovske Makabijade u Palestini besplatne putnice te je još potpomogla ovu ekspediciju sa 2500 zloti. Čudnovato je pri tome to, da poljskim Sokolima, koji su hteli da pođu u što većem broju na svesokolski slet u Prag, nije htela da dozvoli ovaj put, te je dala svoju vizu samo ograničenom broju učesnika. — U Francuskoj je ukinuto ministarstvo za telesno vaspitanje, te je dodeljeno kao potsekretarijat predsedništvu ministarstva. Ukinuto je zbog štednje.

Uredjenje turskog pravopisa. Diktator Turske Kemal Mustafa paša sazvao je za 26 septembra t. g. konferenciju turskih jezikoslovaca, kojima je stavljeno u zadatak, da očiste turski jezik od stranih reči i izraza.

Tristogodišnjica verskih igara u Oberameragu. Poznate pozorišne seljačke igre o Hristovom stradanju koje se svakih deset godina održavaju u bavarskom selu Oberameragu proslavile 1934 godine svoju tristogodišnjicu. Iako bi iduće pozorišne igre trebalo da se prirede tek 1940 godine, s obzirom na ovu proslavu priređuje se jubilarna pretstava 1934 godine, za koju su pripreme već sada otpočele.

VOJISLAV BOGIĆEVIĆ: PRIRUČNIK ZA PREDJACKE ISPITE

Treće, prošireno, vlastito izdanje. 1932 g. Stamparija Riste Sekulića, Tuzla.

Primili smo netom izišlo gornje delo br. V. Bogićevića, koje obuhvata punih 480 stranica malog oktav-forma-

ta. Ova knjiga, po svojoj inače jednostavnoj ali ukusnoj vanjskoj opremi, sadrži zaista bogatu i iscrpnu građu, namenjenu, u prvom redu, sokolskim tehničko vaspitanim organima — prednjacima.

Ovo odlično delo nije nikako prvi sokolsko-literarni debi, kojim br. V. Bogićević istupa pred našu sokolsku javnost. Ovo je već treće izdanje njegovog »Priručnika« za doba od četiri godine, ali sada toliko upotpunjeno, prošireno i doterano, da će ono svakako najbolje odgovoriti svrsi, kojoj je namenjeno. Već prvim izdanjima svoga »Priručnika«, br. Bogićević, dao je toliko koristan i potreban prilog našoj sokolskoj literaturi, stručnog, tehničko-vaspitnog smera. Sadašnjim pak trećim, znatno upotpunjenim i proširenim, svojim izdanjem, on je, osobito sokolskim prednjacima, dao u ruke odličan sokolski revirar za njihov svakidašnji tehničko-vaspitni rad. A još više iskaže vrednost ovoga dela, što vidimo, da su na njemu saradivali, pored br. Bogićevića, i toliki odlični sokolski radnici.

Što se tiče same stručne ocene ovoga dela, time će se zastalno pozabaviti naš poznati tehničko-vaspitni savezni forum u svome glasilu; mi pak sa svoje strane smatramo potrebnim da ovde samo nabrojimo poglavlja knjige, da se vidi njeno bogato, pomno probrani i lepo raspoređeni sadržaj.

Prvi i razmerno najveći deo knjige, na 152 stranice, obuhvata »Sustave«, na kome su saradivali braća: V. Pelzbauer, načelnik Sok. župe Kolín, CSR, V. Bogićević, D. Sulce, zam. sav. načelnika, i dr. A. Pihler, član sav. TO. Za bolje razumevanje pojedinih delova »Sustava« on je ilustrovao dobrim crtežima. — U daljnjem delu knjige saradivali su: br. M. Ambrožič, netom imenovani savezni načelnik; »O metodi sokolskog vaspitanja«. Tu je ukratko podan kratki pregled metode sokolskog vaspitanja. — Br. M. Vojinović, I zam. sav. načelnika; »O čuvanju pri telesnom vežbanju«. — Braća V. Vorel i A. Benda (Prag); »O čuvanju ilustrovano lepim crtežima od br. Fr. Koziseka; prevod s češkoga od br. V. Bogićevića. — S. Bajželj, članica sav. TO i br. I. Lavrenčić; »Telovežba sokolske omladine«. — Br. H. Macanović, član sav. TO; »Atletika«, također odlično ilustrovano crtežima, nadalje članak br. H. Macanovića; »Plivanje«. — Br. D. Podgornik, član sav. TO; »Smučanje«, također ilustrovano lepim crtežima. — Br. J. Krameršek, pomoć. redatelj baleta Nar. kazališta u Zagrebu; »Ritam, ritmika, euritmija i ritmička gimnastika«. — Br. P. Colić, načelnik Sok. župe Mostar; »Sokolski rad na selu«. — Br. V. Bogićević; »Muzičko vaspitanje u Sokolu«. — Br. M. Janković, načelnik Sokolske župe Zagreb; »Igre«. — Br. V. Bogićević; »Historija telesnog vaspitanja i gimnastike«. »O sokolskoj ideji«. »Historija Sokolstva«. — Br. dr. Alija Košir, član sav. TO; »Nauka o čovečjem telu (ilustrovano)«. »Prva pomoć«. — Br. V. Bogićević kratak članak »Masazaj«. Na koncu samoga dela nalazi se i mali rečnik stručnih izraza, koji se nalaze u sustavu telesnog vežbanja.

Izdanje ovog vrlo korisnog u svakom pogledu odličnog dela, odobrilo je i načelnštvo Saveza SKJ svojim rešenjem br. 317 od 2 maja 1932 i prepo-

Iz telovežbačkog sveta

I NEMAČKI TURNERI NASTUPILIJE S KORALOM

Naredne godine održaće se u Stuttgartu XV svetverski kongres. Ti svetverski kongresi slični su našim svesokolskim sletovima. Ovakve smotre celokupnog turnerskog rada nazivlju nemački Turner Turnfest. Na štutgarskom turnfestu, dakle, nastupiće i nemačke vežbačice među vežbanjem s koralom, dok članstvo, kojeg će nastupiti u vežbama oko 16 do 20.000 vežbača odjedanput, neće pevati među vežbanjem. Članice otpevaće koral rečima čuvenog nemačkog pesnika Goeta.

STOGODIŠNJICA ŠVICARSKIH GIMNASTA U ARAU

Švicarski su gimnaste proslavili stogodišnjicu opstanka njihove federacije velikim sletom u sedištu saveza, u Arau, gradu s oko 15.000 stanovnika.

U spomenutom gradu nalazi se pored savezne uprave i savezna prednjačka škola, u velikoj vili, koju je švicarskim gimnastima poklonio dr. Zurlinden. Tamo je održan, nekoliko dana posle svesokolskog sleta, njihov savezni slet. Već 9 i 10 jula vršio se je javni nastup uz vežbe i švicarskog ženskog telovežbačkog udruženja, gde je nastupilo u zajedničkom prostim vežbama oko 5000 žena. U predvečer sletskog dana održane su utakmice u igri: bacanje lopte u koš. Na dan sleta vršile su se lakoatletske utakmice, koje su pokazale, da se ta grana vežbanja u švicarskim ženskim telovežbačkim krugovima gaji u manjoj meri, nego što bi se to na prvi pogled moglo očekivati. Javna vežba posle podne uspeła je veoma lepo. Sve vežbačice bile su po prvi put obučene u jedinstveno vežbačko odelo plave boje, koje sliči odelu nemačkih turnera. Mnogo je monotonije od odelu naših Sokolika. Posle prostih vežbi pozdravljene su još sve vežbačice po saveznom vodstvu i to u nemačkom, francuskom i italijanskom jeziku. — Interesantno je, da je vodstvo

Jedna dvadeset i pet godišnjica

Proleća 1906 god. dodoh u Valpovo, u službu onog vlastelinstva. U tom su mestu bile onda društvene prilike još sredovečne, upravo očajne. Činovnici, trgovci i obrtnici živeli su odeljeno; svaka kasta za sebe, a za seljaka i radnika nije niko mario; gledalo ga se s visoka i smatralo prostim robom. Tako zvanji bolji krugovi zazirali su od narodnog jezika i ko nije znao nemački, odnosno nije hteo nemački da govori, nije bio dosta otmien. U svima uređima »zemaljskog oca« vladao je samo nemački jezik, a stariji ga činovnici još uvek susretali sa »Ljubim ruke, Vaša milost«.

Tako rastovane opće društvene prilike mogao je poravnati samo Sokol. Ali kako doći do osnutka društva u onom općenitom neshvaćanju sokolske ideje. Većina inteligencije boji se nekakvog poniženja u sokolskom bratstvu, a niži opet slevoji, odgojeni u servilnosti, ne veruju iskrenoj reči činovnika, koji propoveda ljudsku ravnopravnost. Ništa zato, valja zasukati rukave te ustrajno i žilavo raditi do konačnog cilja. Nekoje uplivenije osobe prihvatile su rado poziv, a osobito brat dr. Aurel Desaty, i sada pokojni brat Josip Mesić, ondašnji ravnajući učitelj, prepustivši meni rekrutiranje članstva. Nastao je težak i mučan križni put. Nagovarati pojedina, tumačiti korist Sokolstva u svrhu izjednačenja postojećih društvenih klasa, razjasniti mu dobrobit za njegovu decu i t. d., nije bio lak posao. Većina odgovara da su to za Valpovo novotarije i da se kanim uzaludnog posla. Muž se krije za svojom ženom, žena za svojim mužem, a mladež za svojim roditeljima. U nekojim dapače kućama ne samo što sam doživio potpuno

neshvaćanje i naišao na protivštine, već mi jednostavno pokazaše vrata, budem li i dalje govorio o Sokolstvu. Nisam sustao, već mesec i više dana nakon kucanja na razum oca ili majke, sina ili kćerke, kako je kod koga bilo lakše led probiti, eto me opet i čitava je obitelj odlučila pristupiti u Sokol.

Nakon skoro 10 meseci takove teške i ustrajne agitacije sazvao sam konstituirajuću skupštinu za dan 16 jula 1907 god. Prisustvovalo je lepi broj građanstva uz već pre upisanih 21 izvršujućih, 7 podpirajućih i 3 člana utemeljitelja. Skupštini je pretседao simpatični starina brat Josip Mesić, a govorili su o postanku, zadaci i cilju Sokolstva, te potrebi takovog društva, br. Krsto Dončević, vođa Sokolske župe Osijek, br. Stjepo Mesić, svršeni učitelj i moja malenkost. Kod starijih ljudi najviše je upalila okolnost što je baš onih dana bila stavnja i što je pronađeno za vojsku sposobno tek 4% obveznika. Nakon pročitanog naerata pravila, koja su uz male preinake primljena, izabrana su tajnim glasanjem u upravu sledeća braća: starešinom Josip Mesić, tajnikom Stjepan Kopf, blagajnikom Ivan Petteg, vod. Aurel Desaty, dr. Filip Lazarus, Franjo Jahl, Stjepan Dragović, Josip Saks-Fessl, Josip Pinterić-Ižaković, Ferdo Miller, Ljudevit Welle, Josip Kalik i Tomo Štefanović, a rezvizorima Ilija Stojšić, Emanuel Tonaer i Ivan Krackenfels.

Po obavljenoj izboru upisalo se još oko 100, što izvršujućih, što podpirajućih članova i tako je osnovan »Hrvatski Sokol u Valpovu«.

Počelo se odmah vežbati i kod toga je glavni deo pridoneo mladi i početan Sokol pokojni brat Stjepan Mesić, koji je baš bio svršio preparandiju i prednjački tečaj HSS. Vežbalo se dnevno od 7 do 10, a i do 11 sati na-

veće i kod prve javne vežbe, koju je društvo dale već 22 septembra iste godine u blizini Kraljevca, nastupilo nas je u prostim vežbama preko 60 braće i još dva odelu na preči i na ručama. Ostale točke ispunila su braća iz Osijeka g. i d. grada, Harkanovaca i Donjeg Mihelca.

Onog dana oko jednog sata popodne bane nenadano u Valpovo tehnički izvestitelj HSS brat Sulce s izjavom, da je Savezu sumnjivo što nedavno osnovano društvo priređuje javnu vežbu, te da će taj dan odlučiti o oficijelnom našem opstanku.

»Dragi Karlek — rekoh mu — osobito me veseli, što te ovde danas vidim i o društvenom radu neću da isto spominjem, a večeras stvorieš sam svoj sud.«

»Bumo videli«, glasilo je hladan odgovor.

I doista, nakon dovršene javne vežbe naš se mili gost i strogi sudac laskavo izrazio o našem radu izjavom, da još nije video tako skladnog i točnog izvoda prostih vežbi, kao da su nastupili već stariji vežbači, a ne novajlice.

Kritika je onda rekla sledeće: »Valpovčani, sve samo mladi, kršni Sokolovi, lepa uzrast i spretnosti, nastupie odvažno, složno i pravilno, naročito u zavojima, što retko opažamo kod starijih društava. Vežbe su izvedene skladno, a one na ručama bile su sretnijeg izbora nego li na preči, pogledom na početno društvo. Vežba je uz pomoć onih društava uspeła tako, da može br. valpovački »Sokol«, mirne duše rečeno, biti sasna zadovoljan, jer je njome utrput daljnjem radu. Priređivačima i prvom izvršujućem članstvu svaka čast uz želju, da u početnom radu ustraju, jer sudeći po dosadanjem uspehu, usled ustrajnosti, uz taj će jedini uvet zaceo valpovački »Sokol« biti na ponos župe Štrosmajerove«.

Naveče bila je zabava i ples u svima prostorijama nekadanje čitaonice i gostione Sigrist. Poset je bio vanredan i svakome se na licu zrcalila radost, što su najednput prekinuti sredovečni društveni nazor i odnošaji.

»Hrvatski Sokol« radio je do konca 1909 god., kada je društvo zamrlo usled premeštenja brata Stjepka Mesića, dok je moja malenkost ostavila Valpovo već koncem 1907 god. Nakon punih 11 godina, i to dne 27 IV 1920, sakupljen je rasuti inventar i aktiva, pa je društvo obnovilo pod imenom »Sokolsko društvo Valpovo«, koje dalje neprekidni radi u istom kontinuitetu. Juna 1926 god. istupiše nekoji članovi i uz druge građane osnovaše po drugi put »Hrvatski Sokol«. Nabavljene su i nove sprave.

Koncem 1929 god. kod osnutka SKJ i Uredbe o likvidaciji svih prijašnjih sok. organizacija, Hrvatski Sokol je likvidirao, a Sokolsko društvo prešlo je s čitavim inventarom i fondom za gradnju doma u SKJ. Ovo društvo ima danas do 130 članova i članica, od kojih 50% iz bivšeg Hrvatskog Sokola.

Sokolstvo Valpova slavi dne 2 oktobra o. g. 25-godišnjicu svojega osnutka i tom će prilikom razviti svoju zastavu. Mnogo se toga kroz 25 godina u Valpovu promenilo, a nacionalna svest zakopala je sve poroke tuđinstva. Jedno je ipak ostalo pri starom, premda smo u svojoj slobodnoj državi. Godine naime 1907 valpovačka je župa spadala biskupiji u Pečuhu, a župnik odgojen u mađarskom duhu, krivim je okom gledao osnutak HS. Danas pak u narodnoj državi, biskupski ordinarijat dakovački ne dozvoljava valpovačkom župniku da posveti sokolsku zastavu!

Dvojimo, da je ideologija našega velikog učitelja dra. M. Tirša povodom općenitog zabrani posvećenja sok. zastava po kat. episkopatu, kako taj epi-

skopat to službeno i javno tvrdi, jer Tirševu ideologiju poprimilo je Sokolstvo na Jugu još pre 70 godina, već kod prvoga svojeg osnutka, gajilo ju uvek istim žarom, dapače ju je i svako pojedino društvo također isticalo u svojim pravilima, a zastave slovenačkih, hrvatskih i nakon prevrata, jugoslovenskih sok. društava, katoličko je svećenstvo uvek pripravno i rado posvećivalo. Sam propagator današnje Jugoslavije, veliki biskup Štrosmajer pomagao je Sokolstvo materijalno i moralno, pa niko neće valjda tvrditi, da je taj velikan svetskog glasa propustio da pruži Tirševu ideologiju!

Da je ova ideologija »protuverška i protukršćanska«, kako to tvrdi zagrebački metropolit u svojem pismu od 14 VII o. g. Sokolskoj župi Varaždin, ne bi svakako katolički krugovi u granicama današnje naše države čekali skoro polovicu veka proskribcijom Tirša, koji je umro još 1884 god., a pretstavnici duhovne elite češkoslovačkog naroda ne bi se klanjali toj ideologiji prilikom onomadne proslave 100-godišnjice rođenja osnivača Sokolstva po najvišim naučnim ustanovama u Pragu. Ta katolički krugovi Jugoslavije i Češkoslovačke ne bi se smeli razlikovati u »protuverškim i protukršćanskim« nazorima!

Ti pak, moj dragi valpovački Sokole, nisi kriv, što ti se otudio onaj, koji bi iz naroda za narod morao i ovom zgodom da bude s tobom, te da naučava Hristovu dobrotu. Ljubavi i jednakost, što nam je i sam Tirš živo preproučio. Odgovori mu pojačanim sokolskim radom, razapni snažna svoja krila, leti dalje i dalje, te visoko razvij svoju zastavu na propast naših dušmana, ponos našega Sokolstva, koristi i obranu naše slobodne Jugoslavije! — Zdravo!

Hinko Nagler — Zagreb.

ručilo ga je svim sokolskim jedinicama. Kako je pak ovo delo izdano u Tirševoj godini, i to baš o danu kad se navršavala 100-godišnjica njegovog rođenja, to ga je urednik iz dubokog pieteta i posvetio uspomeni osnivača Sokolstva, čiju sliku delo i nosi na svojim prvim stranicama.

Velika vrednost ove knjige njena je najlepša preporuka za svakoga, a sokolska čast njenom piscu i uredniku.

Naručuje se kod pisca uz cenu od 35 Din, zajedno sa poštarinom. — sč.

LITERATURA O TIRŠU U JUBILARNOJ GODINI

Sokolstvo nije samo proslavilo 100-godišnjicu rođenja svog osnivača u svojim važbaonicama, na sletištim, s predavanjima i svečanim zborovima, već i na literarnom polju, pa je u tom pogledu dosada izdano ništa manje nego četiri kolekcije sviju Tirševih literarnih radova. ČOS naime izdaje već dalje vremena »Sokolski arhiv«, koji ima da obuhvati sveukupna Tirševa dela. Do danas izdane su četiri knjige »Sokolskog arhiva«, i to: I i II deo »O sokolskoj misli«, dalje III deo o javnim vežbama i IV deo kao prva polovina Tirševih umetničkih dela. ČOS izdaje dalje već od 1922 godine »Tiršev zbornik«, koji donosa literarne radove o Tiršu te kritičke smotre sokolske misli, sokolskog rada i t. d. Treća zbirka o Tiršu izdana je pod naslovom »Tirševa baština«, i to od br. K. Novaka u Pragu, a koja izlazi u veoma ograničenom broju, ali u savršenom umetničkom obliku. Konačno počeli su izdavati Sokoli u Brnu Tirševu knjižnicu, od koje su do sada izašle dve knjige.

TIRŠEV BROJ »VESNIKA SOKOLSKOG«

Organ ČOS, »Vestnik sokolski« broj 33, izašao je kao svečani broj u spomen stogodišnjice rođenja dr. Miroslava Tirša, donoseći niz odličnih članaka o Tiršu od istaknutih sokolskih radnika, sa mnogo zanimljivih slika iz Tirševog života. Na prvom se mestu nalazi članak staroste ČOS br. dr. Bukovskog: »K stogodišnjici rođenja dr. Miroslava Tirša«. Poznati sokolski pisac br. L. Jandasek piše članak »Iz Tirševog života«, a br. dr. Pehlat rasprava »Tirševa sokolska telovežba«. Načelnik ČOS br. Heler napisao je članak »Tirš i uzgoj prednjaštva«, ističući kako se je osnivač Sokolstva već u najranije doba sokolskog pokreta brinuo za naraštaj pred-

njaštva. Načelnica ČOS s. Provanikova opisuje u članku »Tirš i sokolske žene« nastojanje Tirša da proširi sokolsko vaspitanje i među češkim ženama i devojkama. O nastojanju Tirša za osnutak i sprovođenje prosvetnog rada napisao je raspravicu prosvetar ČOS br. A. Krejčić, a o Tiršu kao sociologu govori u svom članku br. Halupni. Zatim sledi od br. majora Novaka članak »Tirševi vojnički radovi«, dalje od Fr. Zakavca rasprava o »Tiršu kao kritičaru izvorne umetnosti«, a br. Kudela piše u članku »Tirš i legije«, da je Tirš već svojim naukom zapravo položio temelj češko-slovaškim legijama. Važan je i veoma lep članak br. Stjepanka: »Odjek Tirševog rada među ostalim Slovenima« i t. d. i t. d.

Miloš Martinović: Bjeđunac. Roman iz ratnog života.

Ne može se reći, da smo se već zasitili ratne literature, pogotovo naše, izvorne, domaće. Pravo uzevši, naša ratna književnost i nije tako obilna kako bi se moglo očekivati prema množtvu strahota što ih je svetski rat prouzročio baš u našim krajevima. Zato će se zaceo naći još dosta onih koji će posegnuti za ovom novom knjigom, u kojoj je iznet roman našega čoveka, koji iz bratoubilačkoga rata beži u mirnu oazu karpatsku, da tamo sačeka svršetak krvavoga klanja. Ko uzme ovu knjigu u ruke, neće požaliti: uživaće u lepom i zanimljivom pripovedanju, osetiće potresnost duševne borbe svesnoga čoveka, kojega teraju da ubija svoju rođenu braću, naučiće još veoma ceniti slobodu što smo je u tim borbama stekli — biće zahvalan piscu, što nam je napisao što je u ratu proživljao i osećao. Knjigu je napisao učitelj-Sokol, i zato je provejava narodna svest i duh slovenske uzajamnosti. Usto je knjiga zbilja ukusno opremljena. Ima 240 strana, a cena joj je 30 dinara. Naručuje se kod pisca u Daruvaru. — F. B.

Traži nameštenje

Prednjak, sa saveznim lakoatletskim i društvenim prednjačkim tečajem, višegodišnjom prednjačkom spremom, sposoban za vodstvo svih odeljenja, bivši društveni načelnik, obavljao razne funkcije u upravi i načelništvu društva, po zanimanju privatni činovnik, traži odgovarajuće nameštenje. Ponude slati na upravu lista.

ka od ostalih koji se priređuju gde ima svega manje, a rakije najviše i gde se narod opija do besvesti — on je kao vredni član sok. čete svatove i pir proveo bez i jedne kapi alkohola.

Svi uzvanici i svatovi su bili posluzeni malinovima sokom.

Svi članovi Sokola, koji su organizovani na bazi trezvenosti a ima ih 60, u ovom malom bosanskom selu primili su ovu prvu ugodnu novost sa zadovoljstvom tim više, što je to baš prvom u deo palo bratu sekretaru čete, da se može i ostalim dokazati kako se može i svatovati i veseliti se bez onog narodnog najvećeg zla — nesrećnog pića.

Ostali narod, naročito stari svet, ovaj slučaj komentariše na svoj način — no mi članovi Sok. čete svesni smo, da samo na ovaj način može naš narod doći do bolje sreće i lepše budućnosti. Kao do sada i otad ćemo svaku ovakvu zgodu da provedemo kao pravi trezvenjaci — borci za dobro naroda.

Verujemo, da će i ostala braća sokolskih četa poći ovim lepim primerom i ovakve zgodne provesti bez onog najvećeg zločinca ljudskog društva — alkohola. V. F.

Župa Bjelovar

PROPAGANDNI TURNIR U ODBOJCI

U četvrtak dne 8 septembra priredilo je Sokolsko društvo u Daruvaru u kupališnom parku propagandni turnir odbojke, na koji je pozvalo pokrajinskog prvaka zagrebačke pokrajine u kategoriji članova Sokolskog društva Zagreb II te Sokolska društva Pakrac i Donji Daruvar.

U 4 sata posle podne otpočeo je turnir odbojke na lepom novom sagrađenom igralištu Sokolskog društva Daruvar, koji se nalazi u sredini lepog kupališnog parka.

Pakrac-Donji Daruvar 2 : 0 (15 : 7, 15 : 5). Igra je bila vrlo živa, no bez sistema. Utakmicu je sudio brat Ljudevit Weinhardt iz Zagreba.

Zagreb II - Daruvar 2 : 1 (6 : 15, 15 : 4, 15 : 2). Igra vrlo živa i napeta. Zagreb II u prvom setu ne snalazi se usled drveća, koje je preblizu igrališta, te je zbog toga smetao igri, no u kasnijim setovima predvode u nisku igru sa kombinacijama na mreži, od kojih je svaka svršavala sa žestokim udarcem u protivničko polje. Momčad je nastupila sa 2 rezerve. Daruvar, prvak bjelovarske župe, vanredno je po žrtvovan i borben, nedostaje mu jedino sistem igre, koji katkada uspešno nadoknadjuje brzinom dodavanja i prenašanja lopte u igri.

Kao treća grupa nastupile su dve momčadi Zagreba II, koje su predvode jednu ekshibicionu igru sa svrhom pokazivanja. Zagreb II (1 momčad) — Zagreb II (2 momčad) 2 : 0.

Sve utakmice je sudio odlično brat Ljudevit Weinhardt iz Zagreba.

Za vreme utakmice koncertirala je glazba Sokolskog društva. Gledalaca je bilo oko 200, te su svaki lep potez bilo koje momčadi, a naročito Zagrebačana, burno odobravali, i time pokazali otvoreno zanimanje za ovu lepu i zdravu igru.

SOKOLSKO DRUŠTVO VRBOVEC

Sokolsko društvo u Vrbovcu, nakon ovogodišnjeg sleta sokolske omladine (29 VI) priredilo je na blagdan Male Gospojine, 8 septembra svoju godišnju javnu vežbu, koja je vrlo dobro uspeła.

Posle podne, mesto Vrbovec imalo je vrlo živahan izgled. Na mnogim kućama bile su izvešene jugoslovenske zastave, a publika se kretala oko vežbališta, gledajući dolazak gostiju. Na lepo iskićenom vežbalištu sakupilo se 800 seljaka i građana. Na javnu vežbu došla su Sokolska društva Ludina, Sv. Ivan Zelina, Bjelovar, Dubrava, Cazma i Gradec, zatim delegacije društva Sv. Ivan Zabno i Sokolske čete Sestvete, dalje delegacija zagrebačkog Sokola I braća D. Bogunović i B. Vuksan, te muzika 35 peš. puka »Zrinskoga«.

U 5 sati otpočela je javna vežba nastupom muškog i ženskog podmlatka društva Vrbovec. Lepo su izveli proste vežbe uz sviranje »Bože Pravede«, od brata F. Vernik. U drugoj točki nastupile su naraštajke iz Dubrave sa savezним vežbama. Posebno odeljenje sokolske dece (od 3 do 5 godina) nastupilo je sa zastavicama. Ova točka najmanje dece primljena je sa radosnim raspoloženjem. Ostali program redao se ovako: članovi Sv. Ivan Zelina — kombinovane proste vežbe; članovi Vrbovec — vežbe za sokolske čete; članovi Sv. Ivan Zelina — petorka; članovi Cazma i ženski naraštaj Dubrava — proste vežbe zagrebačke župe; članice Vrbovec — simbolična vežba »La serenadec; članovi Ludina — karike; članovi Vrbovec — ruče; članovi Gradec — skok u vis s motkom; članovi Vrbovec, Dubrava, Sv. Ivan Zelina — ruče; članice Vrbovec — vežbe veslima (mornari); članovi raznih društava — praške vežbe; članovi Cazma — vežbe sa mačem; članice Vrbovec, Bjelovar i Dubrava — proste vežbe. Vežbe su dobro izvedene, a naročito članovi iz Ludine na karike, članica iz Vrbovca u vežbi sv veslima, članova iz Gradeca u skoku u vis.

Posle završene javne vežbe bio je nastup svih vežbačkih kategorija, a onda je starišnja društva br. F. Vernik pozdravio sve prisutne. Vojni orkestar otvrio je državni himnu. Navečer u lepom društvenom domu održana je uspeła zabava. Sve prostorije bile su prenapunjene od Sokola, seljaštva i građanstva. Uspeh javne vežbe je velik.

Sokoli iz raznih mesta, poneli su kući lepих uspomena sa ovog sokolskog slavlja. Zdravo! — Z. N.

SOKOLSKA ČETA BUDROVAC-DJELKA

Dne 7 avgusta 1932 održana je na naseobini Djelka prva javna vežba ove čete, koja je uspeła iznad svakog očekivanja. Sudelovali su čete iz Lukača, Terezinog polja, Gornje Basije, matično društvo Virovitica s članstvom i konjičkim odelkom.

Nastupilo je svega 165 vežbača sviju kategorija. Sve su vežbe uzorno odevčane, a naročito treba istaknuti rad tamošnjeg učitelja i učiteljice brata i sestre Latković, koji su uložili mnogo truda u sokolski rad ne samo tehnički već i narodno uzgojni.

Sve vežbe pratila je sokolska glazba iz Lukača.

Župa Kranj

SOKOLSKO DRUŠTVO KOPRIVNIK

Prvi razburkani valovi koprivniškoga življenja, ob katere je zadelo mlado sokolsko društvo pred 2 letoma so srečno premagani. Društvo se je trdno usidralo in si vzgojilo lep kader poštvovalnih članov. Brez svoje strelhe so začeli misliti na sokolski dom kmalu pu ustanovitvi. Z majhnimi sredstvi sicer, toda z dobro voljo, trdnim pogumom in lastno delavnostjo zabijajo danes zadnje žeblice v stavbo. Čez dva tedna bo otvoritev. Mislim da so take otvoritve jako redke. V mestih, trgih ali velikih vaseh nazadnje ni kdovekako čudo napraviti tako ali tako stavbo, ko so sredstva kolikor toliko pri roki. Toda v višini 1000 (tisoč!) metrov, visoko pod Triglavom postaviti sokolsko zgradbo, to je obudovanja vredno. Koprivnik je majhna vasica, v klimatskem in še bolj v gospodarskem oziru neugodna, s slabimi komunikacijami in danes — naravnost uničujočo krizo! Vendar sokolski dom stoji in 9. oktobra bo otvoritev! Čast zavednemu članstvu! Ne bom navajal imen; sleherni brat, sleherni sestra je pomagala in polagala kamen do kamena. Toda bremena so le prevelika; kar smo imeli, je bila kapljica. Išćemo razumevanja in uvidnosti! Išćemo bratske pomoči. Vsakdo nam bo pomagal, če se bo udeležil dne 9. oktobra naše otvoritve. Zato prosimo vse brate in sestre: Pridite 9. oktobra na Koprivnik k naši otvoritvi.

Župa Ljubljana

Ljubljanski Sokol svojemu članstvu!

Dne 1. oktobra prestopamo v jubilejno leto. Leto 1863., torej pred 70. leti, se je pešičica tridesetih nacionalistov sestala na ustanovnem občnem zboru »Južnega Sokola« v Ljubljani in položila temelje našemu društvu. To zgodovinsko obletnico bomo praznovali na viđen način; zato je upravni odbor sklenil, da skliče v soboto, dne 1. oktobra ob 19:30 v društveno malo dvorano v Narodnem domu ZBORČLANSTVA na spominsko slavlje.

Na tem zboru, ko se bo na svečan način proglasil prestop v jubilejno leto, bosta tudi konstituirana slavnostni in zletni odbor za prireditve jubilejnih slavnosti in I. pokrajinskega zleta Sokola kraljevine Jugoslavije v Ljubljani leta 1933. Vabimo vse svoje članstvo, da se tega slavlja udeležijo polnoštevilno ter s svojo navzošćostjo posvedoči, da ve ceniti eminentni pomen te obletnice ustanovitve našega društva.

UPRAVNI ODBOR.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLJANA I TABOR

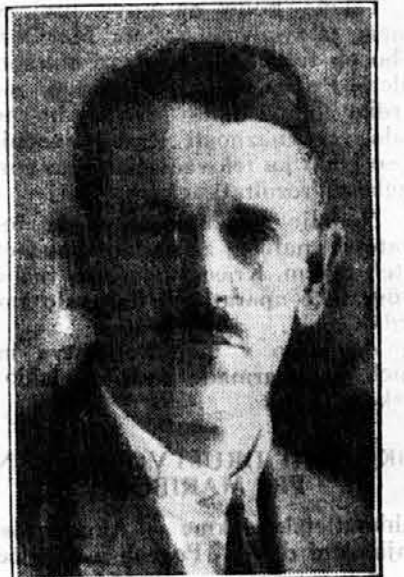
Pihalna godba Sokola I na Taboru, je priredila v četrtak 15. septembra v ljubljanskem Radiu svoj koncert, ki ga je radio-stanica prenašala tudi v Zagreb in Beograd. Spored dvurnega koncerta je obsegal v prvem delu resnejšo glasbo, v drugi polovici pa veseljejshe komade. Bratje godbeniki so pod vodstvom br. dirigenta Svajgarja Verija svojo nalogo prav dobro izvršili ter želimo, da bi sokolska godba še večkrat nastopila v radio. Zlasti bo na mestu, da bi sokolska godba v mesecih pred pokrajinskim zletom večkrat zavrivala tudi proste vaje za vežbanje po vseh društvi hkratno. — Koncert sam je obsegal poleg uvdnega fanfarskega marša Fr. Zite poznani zletni slavnostni marš Josipa Suka »V novo življenje« nakar je sledila Frana Sipeja »Svečana uvertira«, in potem Pokornega gavota »Sanje cvetic«. Nadaljnja točka je bil venček domačih pesmi »Fantje zapojmo!«, ki ga je sestavil br. Svajgar, poznani kompozitor glasbe za naše

proste vaje, ki so ga br. godbeniki prav bravurozno odsvirali. Sledil je fokstrot »Poljubček, pa lahko noč« in nato Bradilov potpuri »Srbina dan i san« ter koračnica br. Svajgara: »Domovini zdravo«, ki jo je posvetil I. zameniku sa veznega starešine br. Ganglu. Po odmoru je godba odsvirala še zbirko Kmohovih skladb in sokolskih maršev »Kmohiada« v sestavi Bernharda, nato Sidejev intermecc »Sefirac«, valček Iv. Kalinova »Modri biserici«, tango »Ciganke« in Ondračkovo polko »Sejdrema« nakar je bil spored zaključen s koračnicom »Stoji, stoji Ljubljana«, ki jo je prav tako priredil br. Svajgar.

SOKOLSKO DRUŠTVO JEZICA

Brat Ivo Hvastja †.

Sokolska Jezica je v sredo 21. septembra izročila Zemlji posmrtno ostanku odličnega Sokola, brata Ivana Hvastje.

† Brat Ivo Hvastja

Pokojni brat je velezaslužen za celo Jezico, ker ji je v enem desetletju pripravil toliko napredka in posejal toliko dobrih idej — kot se nihče pred njim! Večno pa ostane zaslužen tudi za Sokola, saj mu je pripravljval prihod, ko je še mlačnost vladala v drugih in je bil našemu društvu od leta 1920 dalje njegov prvi in najboljši svetovalec, nikdar klončiji borec in nikdar počivajoči delavec. Ves čas je zavzemal v Upravi društva važne odborniške funkcije, ki jih je kljub ogromni zaposlenosti na drugih področjih vedno vneto opravljal.

Bil je društvu zanesljiv stebler v onih najnevarnejših letih, ko je vse, kar je že od nekaj zaroteno proti nanku Tirševemu, še podvojeno napadalo našo mlado postojanko in ko so celo nekateri Sokolovi prijatelji obrabali plašč na drugi veter. Brat Hvastja je genialno uvidel vso težo situacije in ko je v sokolski družini že kllilo malodušje in je strah vsako minuto naznanjal z vprašanjem: »Kaj bo s Sokolom?«, tedaj se je še povečala odlučnost in uvidenjem bratu in opogumila vse... in tčmu kratkemu trenutku Voditelja se ima naš Sokol zahvaliti, da je že tu, da je zdaj v svojem Dому svoj gospod in da napreduje... Mnogo jih je bilo in mnogo bo še treba delavcev v našem Sokolu, vsak bo imel po eno veliko zaslugo in nenadomestljivo vrednost v naših vrstah — ali trenutak na viharнем morju, ko najdeš sebi in še drugim pokaže zvezdo vodnico ter sebe in vse izropas iz žrela pogina, ta trenutek je najzaslužnejši za obstanek, je najvzgojnejši za dušo in najlepši... in on pripada Tebi, Ivo Hvastja, za vse večne čase samo Tebi.

Pokojni naš brat Ivo pa ni bil samo vzoren vodnik Sokolovega gmotnega razvoja, tudi duhovno vsebino naše sokolske družine je on bogato množil in plemenitil. Ne bi nam bilo treba ne sokolskih novin, ne knjižnic, ne idejnega pouka, — samo taki živi vzgledi vzornega bratstva, demokratičma, delavnosti, ljubezni do naše zemlje in naših zadev, kot je to bil brat Hvastja, bi morali hoditi med nami in — dovolj bi bilo vere in ljubezni za Tirševu stvar!

K veličastnem pogrebu ga je spremilo 16 bratov v kroju, številno ostalo članstvo, ves občinski odbor, zastopniki mnogih organizacij in dolga vrsta občanov. Ob odprtem grobu se je od zaslužnega tovariša v imenu občinskoga odbora poslovil brat Anton Germek, v imenu Sokola in za njegovo plodovito javno delovanje pa se je zahvalil brat Jože Kregar.

Počivaj mirno, idealni Sokole, Tvoj svetli spomin pa naj večno biva med nami! —že.

Župa Maribor

LAHKOATLETSKE TEKME V MARIBORU

Sokolska župa Maribor priredi v dne 1. in 2. oktobra v Mariboru na telovadišču Sokola I laškoatletske tekme velikega stila. Tekmovalo bo članstvo in naraštaj obojega spola in se je k tekmam prijavilo nad 400 tekmovalcev. Člani tekmujejo v peteroboju, članice in ženski naraštaj v tro-

Župa Banja Luka

VELIKO SOKOLSKO SLAVLJE U PRIJEDORU

U nedelju 18 septembra o. g. doživje je Prijedor jedno veliko slavlje kakvog odavno nije bilo.

Sokolsko društvo Prijedor proslavilo je svoju 25-godišnjicu opstanka i delovanja i priredilo okružni sokolski slet. Ove sokolske manifestacije prikule su u Prijedor veliku masu sveta iz okolnih mesta te mnogo Sokola i Sokolica. Računa se da je bilo prisutnih oko 3000 duša.

U 7 sati u jutru dočekali se na stanici prijedorski Sokoli svoje goste iz Banje Luke, i s njima zajedno sokolske čete, koje su došle šipadovom željeznicom, a zatim u uzornom redu krenuli na sletišće, koje je bilo udešeno u dvorištu gimnazije i okićeno jugoslovenskim zastavama i zelenilom.

U 10 sati održana je plenarna sednica župske uprave i konferencija društvenih prosvetara, na kojoj su bili prisutni i delegati Saveza braća Zakula i Vojinović iz Beograda. Na sednici župske uprave izneli su svoje referate u ime župskog prosvetnog odbora brat Pero Milošević, te župski statističar br. M. Petrović i referent za scoske sokolske čete br. dr. Trumić. Svi su referati saslušani pažljivo i primljeni do znanja, te su stvoreni važni zaključci za budući rad. Za vreme ovih sednica održalo je tehničko vodstvo probe na sletištu.

Tačno u 11.30 sakupilo se je vodstvo župe sa izaslanicima Saveza na okićenom tribinama. Prisutne goste i Sokole pozdravio je u ime društvene uprave prota br. Dušan Zelenika, setivši se u prvom redu sve braće, koja padaše u borbi za oslobođenje i ujedinijenje, i upućujući svoj prvi pozdrav Nj. Vel. Kralju i Nj. Vis. prestolonasledniku Petru.

Ispred građanstva grada Prijedora toplo je pozdravio prisutne gradonačelnik, koji se zahvalio vodstvu Sokolske župe, što je nastojalo da u ovoj proslavi uzme učešća cela Bos. Krajina.

Izaslanik Saveza SKJ br. Stevo Zakula u oduljem i vrlo lepom govoru

seća se svoga rada i ostalih sokolskih trudbenika pri udaranju temelja Sokolstva u Bosni i Hercegovini; izručuje društvu pozdrave Saveza i želi da u svom budućem radu ne zaostanu za radom starih sokolskih radnika iz godine 1907, 1910, 1912 i 1914.

Na koncu je govorio br. dr. Stevo Moljević, starešina župe, ističući zadatke Sokolstva u današnjoj nacionalnoj državi.

Posle pozdrava, svršala su se društva i čete sa zastavama u krasnu povorku, koja je s muzikom 33 peš. puka obišla grad. Gledaoci s prozora bacali su na povorku cveće, a trotoari bili su puni znatiželjnika, koji su povorci srdačno klicali.

Tačno u 3 sata posle podne prispeo je iz Banje Luke ban gospodin Svetislav T. Milosavljević sa gospodom, koji se na sletištu srdačno pozdravio sa konzulom Poljske Republike gospodinom Burdom i njegovom gospodom, te sa izaslanicima Saveza i pretstavnicima župe.

Zatim je otpočela javna vežba.

Publici su se naročito svidele vežbe članova Sokolske čete Lušci-Palanka; koji su nastupili s drvenim puškama, a koje je izradio seljak Vukojević Dušan, član te čete. Ipak su najveći uspeh poželjni članovi Sokolske čete iz Knina, koji su svojim lepim držanjem i efektnom narodnom nošnjom kao i preciznim izvođenjem prošlih vežbi IX svesokolskog sleta u Pragu, odneli pobedu.

Mora se istaknuti i odličan nastup vojnika 33 peš. puka u vežbi s puškama, koje je publika pozdravila s oduševljenjem.

Oko 5 sati završena je javna vežba, te su se neki gosti počeli spremati na povratak, a drugi su ostali na akademiji i sokolskoj zabavi, na kojoj je koncertirala prijedorska »Vila« i muzika 33 peš. puka. M. H.

SOKOLSKO ČETA OPSJEČKO

Primer za ugled.

Ovih dana je ovo bosansko selo imalo jednu retku, a moguće i jedinstvenu hvalu vrednu zgodu. Član i sekretar ove čete br. Milovanović Jovo, lugar, ženio se i pravio pir; no iznim-

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

boju, moški naraštaj pa u četverboju. Za diplomu je potrebno doći do 40% u dobi diplome dvajset najboljih u svakom odeljku. Razen u obveznih panogah tekmuje lahko samo članstvo obojega spola u vseh ljubnih panogah lahke atletike za župno prvenstvo in dobe diplome prvi trije v vsaki panogi. Tudi švedska štafeta za župno prvenstvo bo in 4x100 m.

Tekme, ki bodo največje te vrste do sedaj v državi, bodo pokazale našemu Sokolstvu in občinstvu kar premorejo naše vrste od mesta do najzakotnejših vasi, koder je prodrila sokolska misel. Pokazale nam bodo gotovo lepe uspehe in kronale trud, ki ga je povsod naše Sokolstvo posvetilo baš panogam lahke atletike in sprejelo ta sport ter ga vzljubilo.

Tekme bodo na novo urejenem letnem telovadišču Sokola Maribor I, ki bo ob tej priliki pravcati stadion v malem. Priprave so v najlepšem redu. Tvrđka Philips Radio Maribor bo montirala iz prijaznosti Radio zvočnike, da se bodo na telovadišču lahko sproti razglasila rezultati tekem.

Nadalje je župa razpisala fotamaterski natečaj za najlepše posnetke iz teh tekem. Krasne nagrade, različne fotografске aparate so darovale razne tvrđke.

Zaupamo v moč Sokolstva in v uspeh naše armade tudi na lahoatletskem polju.

SOKOLSKO DRUŠTVO STUDENCI PRI MARIBORU

Lahkoatletske tekme — Akademija — Knjižnični dan — Pogreb s. Grgičeve.

V nedeljo dne 11. septembra so se vršile lahoatletске tekme vseh odelkov po predpisih župe. Tekmovali so člani v peterboju, članice v troboju, moš. nar. v četverboju in žen. nar. v troboju. Vrhovni sodnik je bil br. Ferš, sodniški zbor je bil sestavljen iz sledečih bratov: Lintner, Belšak, Kavčič, Grgič, Majer, Blažič in Letnik. Rezultati, ki so bili doseženi pričajo, da društvo dela vsestransko in ne zanemarija nobene panoge telesne vzgoje.

Tekmovalo je 10 članov, 6 članic, 4 moš. nar., 4 žen. nar.

Rezultati so bili sledeči:

Člani peterboj: od 5000 dosegljivih točk
1. br. Zupan 2119:8 točk,
2. br. Kavčič 1851:8 točk,
3. br. Černeck 1827:2 točk,
4. Berlek 1727:8 točk,
5. br. Kolar 1644:8 točk,
6. br. Kovačič 1532 točki.

Članice — troboj od 30 dosegljivih točk

1. s. Skitek 25 točk,
2. s. Spanring 23:5 točk,
3. s. Pelicon 23 točk,
4. Gustinčič 23 točk.

Moški nar. v četverboju od 400 dosegljivih točk

1. br. Usar 238:5 točk
2. br. Baher 196:5 točk,
3. br. Zupan 159:5 točk.

Žen. nar. v troboju od 300 dosegljivih točk
1. s. Zorko 118:5 točk,
2. s. Letnik 61:8 točk,
3. s. Erlih 50 točk.

Poleg v teh obveznih panogah so se vršile tudi tekme v drugih panogah lahke atletike. Najboljši doseženi časi in mere so se proglasili za društvene rekorde.

Istega večera se je vršila akademija na prostem. Spored je bil sestavljen iz telovadnih in pevskih odsekov in je bil izvajan prav precizno in nadvse dobro. Člani so nastopili z vajami z baklami, članice z ritmičnim valčkom, moš. nar. z skoki čez konja, nadalje so člani imeli posebno točko na bradlji in efektne vaje »Gladijatorji«. Ves telovadni spored je zanimal občinstvo in nastopajoči so bili deležni burnega odobravanja.

Pevske točke je naštudiral br. Kavčič, ki je točke ustanovil pevski odsek. Čez 40 pevcev je nastopilo in zapelo nekaj umetnih in narodnih pesmi. Zbor je dobro vigriran in lahko rečemo, da je prvi zbor v župi, kar je nekaj prav posebnega. Poleg tega moramo še omeniti solo točke br. Vuserja. Br. Vuser je zapel tri solo partije in razpolaga z jako dobrim baritonom. Deležni je bil silnega aplavza in prejel krasen šopek cvetja.

Tudi knjižnica je bila otvorena tega dne. Čez počitnice je br. Škilan na novo preuredil obsežno knjižnico in jo tudi v nedeljo otvoril. Knjižnica obsega 1500 knjig in je najboljše v župi. Veliko zanimanje za knjige vlada v Studencih. Deca, naraštaj in članstvo, vse čita in vsi so zadovoljni. Zavedajo se gesla »Telovadba ti krepiti telo, knjiga pa bistri um in tolaži srce«.

Razvidno je iz tega, da Studenški Sokol dela na vseh področjih za dosego velikih Tyrševih idealov.

Tudi kruta smrt je prišla med naše vrste in si izbrala mlado komaj 20 etno sestro Grgičevo Marijo. S. Grgič

čeva je bila dolga leta pri Sokolu v Studencih.

Telovadila je pri deci, naraštaju in pri članicah. Bila je podnačelnica in vzorna voditeljica dece. Lansko zimo si je nakopala zavrtno bolezen, zaradi katere je morala pustiti študij in telovadbo. Sedaj je podlegla, izgubila smo jo, nadvse ljubljeno sestro. Pri pogrebu so jo nosili bratje člani in sestre članice, pevski zbor ji je zapel zadnje slovo. V imenu društva se je ob odprtem grobu poslovil starosta br. Hren.

Naj ji bo lahka slovenska zemlja, njen duh bo pa vedno živel med nami. Mi je ne pozabimo.

Kolar Vilko.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO OPUZEN-PODGRADINA

Dana 21 avgusta o. g. priredilo je ovo društvo svojo godišnjo javnu vežbo uz sudelovanje Sokolskog društva Metkovića sa svojom glazbom.

Istoga dana pre podne održano je takmičenje u plivanju i veslanju. Ove grane lake atletike tek se počimaju gajiti u ovom kraju, pa je primечeno da je prvo takmičenje u tim granama privuklo i zainteresovalo priličan broj gledalaca.

Posle podne, po dolasku gostiju iz Metkovića, svrstana je povorka od oko 150 sokolskih pripadnika, koja je prošla kroz mesto predvođena sokolskom glazbom, a posle toga počela je odmah javna vežba na letnom vežbalištu, koje je za tu priredbu bilo naročito priredeno i okićeno.

Sve točke bile su dobro izvedene na zadovoljstvo gledalaca, a osobito se publika zainteresovala za igru odbojku, koja je prvi put igrana javno u Opuzenu između članstva Metkovića i Opuzen u kojoj je pobedila vrsta Metkovića sa 2 : 1 izmomore Opuzence od napornog rada oko cele priredbe.

Uveče priredena je na istom mestu akademija, na kojoj su se naročito svidele naraštajke u ritmičkim vežbama na gredi s pevanjem i muški naraštaj iz Metkovića u vežbi »Kozacček«.

Ne možemo ovom prilikom propustiti, a da ne izrazimo zahvalnost načelniku društva bratu Slavku Švajcaru, koji je iz upravnog odbora osim vežbača gotovo sam radio i davao sve direktive kako oko tehničke pripreme vrsta, tako i pripreme vežbališta i potrebnog materijala za isto, te uopće na njegovom požrtvovnom radu u Sokolstvu. Istodobno zahvaljujemo Sokolskom društvu Metković, koje nam je u svakom pogledu išlo ususret i gornju priredbu pomoglo i uveličalo.

Općenito, javna vežba i akademija uspeła je moralno, dok materijalna strana zbog opće oskudice i nedostatka sokolske svesti kod nekih nije zadovoljila.

Zalosna je činjenica, da javnu vežbu i akademiju nije posetio jedan deo članstva za koje znamo da su u mogućnosti, — pak ih ovdje javno pozivamo da ostanu, jer ko nema toliko sokolske svesti i ne zna gde mu je na dan javne vežbe mesto ili namerno neće da dođe, nije dostojan da se kiti uzvišenim obeležjem — našom sokolskom značkom. — Starešina N. Stipančić.

SOKOLSKO DRUŠTVO IMOTSKI

Jugoslovenska nacionalna i sokolska svest, koja je od iskona uhvatila dubokog korena u Imotskom, polako, kao neki val, širi se u koncentričnim krugovima, po okolnim selima, gde niču sokolske čete — gnezda Sokolova, niču tabori junaka »Krajišnika« iz kojih će, kad trublja zatrubi na »zbore«, pohrliti na hiljade gordih »krajišnika« spremnih da polože i svoje živote: »Za Kralja i Jugoslaviju«.

Treba priznati, da se i u našem društvu, kao i u mnogim u zemlji oseća neka posleratna zamorenost, — bez jačeg i osjetnijeg gibanja i užurbanosti, koja je vladala u svima našim društvima pre rata, kad se punom parom spremalo za oslobođenje ispod Austro-Madžarske.

Kako je Jugoslavija agrikulturna zemlja, čije je stanovništvo 90% seljaštvo, razumljivo je, da o duhovnom podizanju države nema ni govora bez preporoda sela. Zato je dužnost svih nas Sokola da odmah podemo u selo, i da tamo otpočnemo s radom, jer je tamo u selu zdravi i nepokvareni naš element, gde ćemo lako uspeti u radu, budemo li se s ljubavlju prihvatili posla.

Ponosni smo što se nalazimo u okviru bratske Sokolske župe Mostar, koja je prva s odličnim uspehom počela raditi u selu. Ponosni smo, napokon, što smo i mi deonici toga već postignutog uspeha, jer je i naše društvo svojim posredovanjem uspešno dovelo u svoj delokrug nekoliko vrsnih sokolskih četa, kojima na čelu stoje naši vredni učitelji, ti najbolji poznavaoци narodne duše — neimari jugoslovenske nacionalne svesti. — Selo je oživelo. Čete su nikle i u tim se četama radi,

neumorno radi, kao u pećinjak. Tu se vežba, sastaje, konferira i sprema za budućnost. Iako taj rad nije u bogzna kakovom zamahu, ipak je i te kako vredan naše pažnje, jer se radi sistematski, s puno ljubavi i pregaranja.

Ljubav prema jug. sokolskoj ideji, koja se duboko uselila u dušu našeg »Krajišnika«, a koju odgojiše i usavršiše vredni prosvetni i sokolski radnici, učitelji, na čijim leđima i leži težina sokolskog i prosvetno-nacionalnog rada na selu, otsevala je četa naših mladih »Krajišnika« koje smo imali prigode videti na četnim natecanjima, koja su se održavala na 4 IX u Imotskom.

Utakmice između četa kao celina i pojedinaca, uspele su iznad očekivanja. Takmičilo se u nastupu, ostupu, prostim vežbama, trčanju na 50 i 100 met., skoku u vis i u dalj, bacanju kugle i potezanju konopa.

Kao najkrsniji momci, s čeličnim mišicama i Markovom snagom, pobudili su naročitu pažnju članovi Sok. čete Podbablje, koju je predveo njen glavni osnivač i vredni sokolski radnik br. Anton Bojko, učitelj. Od naraštajaca najviše su upadali u oči vitki Proložani.

Natecanja su otpočela u 7½ sati, a svršila su u 13 sati. Sudenje su vršila braća: dr. Radovinović, Stavo i Dobromir Roko.

Najviše točaka dobila je Sok. četa Proložac — 190 — iako smo svi očekivali pobjedu čete Podbablje, koja je došla 182 točke i došla na drugo mesto. Treća po redu došla je četa Krivodol, pa Posušje i t. d.

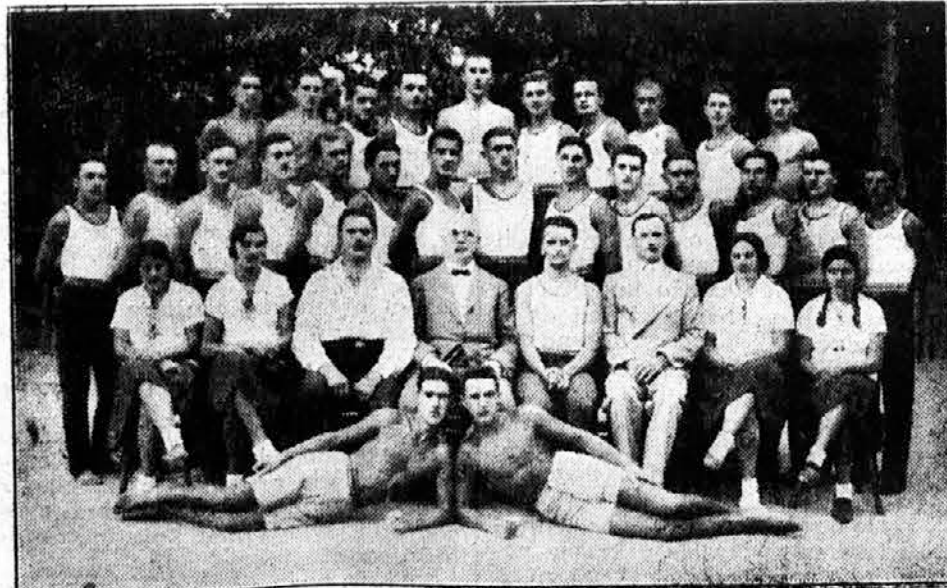
Sve su točke izvedene precizno i sa sigurnošću, a najviše se interesa kako sa strane četa, tako i od publike, pokazalo kod potezanja konopa. Tu je svaka četa dala od sebe što je mogla, samo da istakne svoju snagu. Junak dana bila je Sokolska četa Podbablje, koja je potegla redom sve čete i stvarno, u očima svijui, ostala pobednikom priredbe. Aplauzu ni kraja ni konca.

Kao pojedinci istakli su se najbolje sledeći: 1 Brat Kovač, član čete Po-

Župa Novi Sad

PRVI PREDNJAČKI TEČAJ SUBOTICKOG OKRUŽJA

T. O. naše župe sastavio je početkom ove godine svoj program rada. Između ostalog uvrstio je i održavanje okružnih prednjačkih tečajeva. Na ovim tečajevima ima pravo svako dru-

Predavači i slušači I prednjačkog tečaja subotičkog okružja od 4—11 IX 1932

štvo u okružju na jednog besplatnog slušaoca. Ovim se omogućilo i najsiromašnijim društvima i četama da imaju po jednog spremnog prednjaka.

Subotičko okružje održalo je svoj prednjački tečaj od 4 do 11 septembra o. g. u Subotici. Pošto se dobrotom Sokolskog društva u Subotici i Pododbora Ferijalnog saveza nabavio potrebno posude i nameštaj, to je bilo

SOKOLSKO DRUŠTVO PETROVAC

Iako naše društvo od svoga osnivanja oskudevao u novcu i nikako da se reši duga, prošle godine je i opet preduzeo gradnju letnjeg kupališta. Razume se, gradnja se moglo pristupiti samo uz pripomoć onih pravih Sokola, koji ne otvaraju samo svoja srca nego daju i poslednju mrvicu hlaba za opće dobro.

Samo na ovako čvrstom temelju moglo se početi s gradnjom pomenutog kupališta.

Tako jednog dana naš starešina br. dr. Suster obide naše članove i nakupi beskamatni zajam za ovu gradnju s tim, da ovo kupalište ostaje imetak onih, koji su pozajmili novac sve do tle, dok Sokolsko društvo ovaj zajam ne vrati.

Kada je ovo učinjeno, planovi su bili već u rukama i odmah se otpočelo s gradnjom. Za nekoliko dana sve je oživelo, sve je bilo na poslu. Tako je u prvom redu bio izbušen aršeški bunar dubok 31:50 metra, a u prečniku 113 mm. Iz ovog bunara crpe se voda u bazen pomoću centrifugalne pumpe, koja izbacuje 1500 litara vode u mi-

sušje, bacio je kuglu 10 m i 60 cm; 2 brat Sarić, član čete Podbablje, skočio je u dalj 5 m; 3 brat Rudo, član čete Proložac, skočio u vis 135 cm.

Današnje priredbe su uspele potpuno. Za ovaj uspeh dugujemo hvala jedino braći učiteljima, koji su u četama neumorno radili prema onoj: »Sve za narod, a narod ni za što«. — »Uspeš se može, kad se radiš hoće« — zato zahtevamo i očekujemo od svih učitelja-ica naše Krajine, da se čim pre i to odmah posvete sokolskom radu na selu, jer je to njihova kao i naša sveta dužnost.

Župa Novo mesto

MIRENSKO SOKOLSKO OKROZJE

Stoto obljetnico rojstva Miroslava Tirša je proslavilo tudi to okrožje prav svečano. Na večer 17. septembra so zažgala vsa društva v okrožju ob 20. uri Tiršev kres, ki se je pridružil vsem 3200 kresovom, ki so zagoreli v bratski Česoslovaški republiky v spomin Njegov. Ob tej priliki so br. staroste in br. prosvetarji izpregovorili številnemu članstvu in občinstvu nekaj spominskih besed ter pozvali vse, da slede njegovim gestom. V nedeljo 18. septembra pa so društva priredila v telovadnicah skromno zaključno Tirševo slavlje s prosvetno telovadnim programom.

Vsa bratska društvena načelnštva in brate prosvetarje ponovno opozarjam, da se vrši v nedeljo 2. oktobra redna seja v sokolskem domu na Mirni in sicer ob desetih dopoldne zbor društvenih prosvetarjev okrožja, ob eni popoldne istotam seja društvenih načelnikov — oboja z obširnim programom, ki je bil bratskim društvom že sporočen. Povdarjam, da je udeležba obvezna za vse člane društvenih načelstev in društvene prosvetarje!

Prinesite na sejo točno sestavljena poročila o tehničnem in prosvetnem oziru! — Zdravo!

Okrajni načelnik.

omogućeno iz svakog društva i čete primiti ne jednog nego dva učesnika besplatno.

Pohvalno je i radosno, da su sva društva i čete ovog okružja pravilno shvatili značaj ovog rada, te poslali svoje učesnike. Bilo ih je 35.

Tečaj se održao u sokolani br. I (muška gimnazija). Tu su slušaoci dobili celu opskrbu.

Kao što sam već spomenuo voda se iskorišćava i za ribnjak i nadamo se, da ćemo ove godine dobiti oko 200 kg ribe. Pre kratkog vremena dobrotom dra. Hemfta, direktora državnog Higijenskog zavoda u Novom Sadu, dobili smo u naš ribnjak naročite ribe »gamburije«, koje tamane komarce, što je iz zdravstvenih razloga veoma korisno.

Ovi radovi stajali su oko 150.000 din. Bruto primitak bio je prošle godine preko 15.000 din, a ove godine je nešto manji. Godišnji izdatak iznosi do 5000 Din.

Od kakve je važnosti ovo kupalište za narodno zdravlje mislim da nije potrebno da ističem.

Bratska društva, koja žele nešto slična preduzimati, neka se obrate za potankosti na nas, i mi ćemo im pomoći s dobrim savetom.

Župa Sarajevo

OSVEĆENJE ZASTAVE SOKOLSKE ČETE MESIĆI

U nedelju 18 septembra 1932 godine Sokolsko društvo u Rogatici priredilo je javni čas na kome su uzelo učesća sokolske čete: Mesići, Seljani, Pešurici, Bunrići i Renovica. Pre podne priredne su utakmice između pomenutih četa. U 11 sati obrazovana je povorka, koja je prodefilovala kroz varoš do pravoslavne crkve.

Posle podne u 3 časa održan je javni čas na »Zaginjivcima«. Tom prilikom svečano je razvijena zastava Sokolske čete u Mesićima, kojoj je kumovao aginji sokolski radnik brat dr. Đuro Ostojić, narodni poslanik. Svečanosti su prisustvovali odlični gosti braća: dr. Sunajković, izaslanik gosp. bana i Sokolske župe iz Sarajeva; general Mundžić, izaslanik Bos. div. oblasti, kao i mnoge ugledne ličnosti iz Rogatice.

Posle razvijanja zastave čete su istupile s vežbama. Osobito su lepo nastupila i izvodila vežbe deca — podmladak Sok. čete Mesići, koju su predvodili sestra Čović Vjera i brat Vulić Aleksandar, učitelji iz Mesića. Na svečanosti svirala je sokolska muzika iz Sarajeva. U duhu Sokolstva govorili su braća: Tomo Čapljić, starešina društva, gen. Mundžić, dr. Sunajković i kum dr. Ostojić.

Nakon javnog nastupa nastalo je narodno veselje. Ovim se kumu dr. Đuru Ostojiću najlepše zahvaljujemo. — A. V.

Župa Skoplje

SOKOLSKO DRUŠTVO KIČEVO

Podizanje, osvećenje i poklanjanje Sokolskog doma u Kičevu.

Sokolsko društvo Kičevo doživelo je 6 septembra ove godine dva slavlja: na svečan način, u prisustvu izaslanika Nj. V. Kralja, proslavilo je deveti rođendan ljubljenog Starešine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije Nj. V. Prestolonaslednika Petra i osvetilo svoj novopodignuti sokolski dom, na koji je godinama iščekivalo.

Brat Vagan M. Karaganj

Novi sokolski dom »Prestolonaslednik Petar« još je čvršće privezao vernošću i odanošću braću sa Jaga uz svoga starešinu Saveza Sokola Nj. V. Prestolonaslednika Petra.

Sokolsko društvo Kičevo zagrejanost sokolskom idejom, jake volje i s puno pregnuća, od dana osnivanja pa sve do sada, ostalo je verni čuvar i nosilac sokolske ideje, posvećujući sve slobodno vreme i svoje misli za ostvarenje sokolskog zaveta, sprovođeci duhovno jedinstvo i bratsku ljubav među braćom i sestrama. — Najveća prepona, na koje je bratsko društvo nailazilo u svom radu bilo je nemanje doma, koji bi u svojim nedrima sakupio sokolske snage i fizički, umno i moralno spremao ih sa srećnijom budućnošću.

Sreća, koja uvek prati onog koji radi za sreću i napredak svoga naroda.

nije zaboravila na Sokolsko društvo Kičevo, te je društvo 6 o. meseca došlo svoj solidni, i za uspešan rad podeni, sokolski dom, a da nije isti društvo stajao nikakvih materijalnih žrtava.

Kako je društvo došlo do svoga doma? Godine 1927 poslovno je dopao u Kičevo građevinski inženjer br. Vagan M. Karaganj, ruski izbeglica, rodom sa Kavkaza. Njegove poslovne prilike privezale su ga za Kičevo od 1927 g. pa do sada. Pored svoga re-

Kada sam upitao br. Karaganja što ga je rukovodilo da ovako lep i skupocen poklon podari Sokolskom društvu Kičevo rekao mi je: »Kao ruski izbeglica došao sam u Jugoslaviju i kao građevinski inženjer pre 10 godina protokolisao svoju građevinsku firmu. Na ovaj način dala mi se mogućnost da radim i zaradim u Jugoslaviji. Ove godine misleo sam proslaviti desetogodišnjicu građevinskog rada. U znak zahvalnosti Jugoslaviji naspram nas, koji smo došli iz Rusije ovamo,

usled raznih poteškoća nije radilo sa svim svojim kategorijama. Za pohvaliti je što je br. društvo celu akademiju izvelo posve samostalno i s dosta brojčanim kategorijama. Akademiji je pristupovao u ime uprave Sokolske župe načelnik br. Fran Lotski.

Velika masa građana, kao i mnogobrojni izletnici, napunili su veliki trg, koji je kao stvoren za takove priredbe.

Pod zvucima sokolske koračnice ulaze ženska deca, njih 21 na broju, da nam odvežbaju lepe i slikovite vežbe s ukrašenim venčićima. Skladnost same izvedbe bila je zadovoljujuća, tim više, što se je vežbalo dosta kratko vreme. Iza njih dolazi muški naraštaj, koji je odvežbao svoj ritmički sastav dobro, ali se je videlo, da bi trebali imati još nekoliko pokusa više s glazbom, jer harmonija nije posve postignuta.

Nakon toga dolazi vežbanje na spravama i to l odo na ručama i l odo na preči sastavljen od članova Sokola, koji se sada nalaze u mornarici na otluženju svoje vojničke dužnosti. I jedno i drugo odeljenje pokazalo je nekoliko dobro izvedenih kombinacija i uverenja sam, da bi uz daljnji sistematski trening postigli vrlo dobar uspeh.

Posle sprava nastupa 13 muške dece, koji su odvežbali svoje vežbe sa zastavicama skladno i odrešito, kako to sam sastav zahteva.

Ženski naraštaj vežbao je praške proste vežbe dobro i s puno ritmičkog shvaćanja, te su pobrale zaslužno odobravanje.

Kao poslednji dolaze članovi, njih 24 na broju, koji su vrlo dobro odvežbali praške proste vežbe na zadovoljstvo svih prisutnih. Moram konstatirati, da je to najveći broj, što ga je postavilo jedno društvo na svojem času u našoj župi, tim više, što je baš ta kategorija bila u br. društvu posve zaštićena. Želim i preporučam svima članovima, kao i ostalim kategorijama, da započetim radom nastave s još više volje i uzdržljivosti, pa će oseliti u svojoj nutrinji veliko zadovoljstvo na polučenu uspehu, a doprineće i uspehu naše sokolske organizacije u ovim krajevima. — F. L.

SOKOLSKO DRUŠTVO SUTIVAN

Mesno Sokolsko društvo priredilo je na dan 100-godišnjice rođenja dr. Miroslava Tirša 17 septembra o. g. rasvetu celoga lučkoga pristana, na kojem se skupilo staro i mlado. Nakon što su utinjale spomen vatre, skupilo se građanstvo na rasvetljenoj pločati, gde je starišina br. Ivan Markov sa balkona sokolane oertao značenje Tirševog godišnjice. Zatim je prosvetar br. Blaž Matić biranim rečima protumačio prisutnom narodu historijat osnivanja Sokolstva i njegov rad na pripremanju bratskog češkog naroda i ostalih Slovena na borbu za oslobodjenje ispod tudinskog iga. O Tiršu govorio je br. Emil Brmbolić. Na koncu su Sokoli opevali narodne latorije, ključići Kralju, Kraljevskom Domu, jedinstvenoj Jugoslaviji i Sokolstvu.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO RAB

U životu i stalnom razvoju našeg društva mesec septembar imao je do sada već nekoliko značajnih dana. Spominjemo najpre primitak dara, kojim je naše društvo počaćeno. Taj dragoceni dar je slika s. Renate Tiršev s vlastoručnim potpisom datirano dana 1 VII 1932, koju nam je doneo dugogodišnji prijatelj iz Praga br. Jaroslav Pokorni, pošto je sestri Renati izložio rad društva i podignuće sokolskog doma dra. Miroslava Tirša. Drugi važan datum je 6 septembar, koji je dan društva, proslavljajući Starešinu Sokolstva br. Prestolonaslednika Petra, posvetilo sokolskoj deci. U 18 sati sakupilo se u domu preko stotine dece i roditelja. Ovo dečje selo otvorio je br. starišina prigodnim, deci shvatljivim, nagovorom, ističući im proslavu dana. Zatim je br. prosvetar u kratko komemorirao žrtve u Bazovici. Društvena glazba je zasvirala sokolski marš, nakon čega su deca dobila kolača i slatkog pića, a podeljene su im također i velike slike Nj. Vel. Kralja i Nj. Vis. Prestolonaslednika. Proslava, rođendana završena je opet u domu, gde je u dupkom punoj dvorani prikazivan film »Za Kralja i otadžbinu i život kraljevske dece u zimi.

Osobito svečano proslavljen je 17 sept. — 100 rođendan osnivača Sokolstva dra. Miroslava Tirša.

U zoru tog dana preko 20 članova i članice penjali su se na kotu 325, koja dominira velikim delom našeg ostrva, te su na platou golog krša naslagali drva, koja su doneli na vrh, i spremili za palenje večernjeg kresa. Istodobno pucali su mužari, a glazba je krenula ulicama grada da nagovesti proslavu Tirševog 100 rođendana. U večer u 20 sati zapaljen je kres na koti 325, pucali su mužari, bacane rakete, Tirševa obala planula je sva u svetlu, a naopisi prizor se ukazao na sokolskom domu gde je na proceľju zgrade zapaljeno nekoliko stotina sveća s velikim jasnim natpisom »Slava Tiršu«.

Sokolski dom u Kičevo — dar brata Karaganja

doavnog posla br. Karaganj je s interesovanjem posmatrao rad Sokola u Kičevo. Priznajući korisnost sokolskog rada ne samo za narod u Jugoslaviji, nego i za celo Slovenstvo, a videći s koliko se muke društvo bori bez svoga doma, kod br. Karaganja javila se želja da društvo pomogne u radu time, što će mu pokloniti dom. Dana 1 jula 1931 god. br. Karaganj je počeo s radom na ostvarenju svoje plemenite zamisli i od toga dana pa do 1 septembra ove godine svoju je zamisao potpuno ostvario. Podigao je dom u vrednosti od 337.000 dinara, a na dan 6 septembra dao mu ime »Prestolonaslednik Petar« i osvetio ga i posvetio Sokolskom društvu Kičevo.

Dom je velik pod krovom 292 m² sa svima prostorijama potrebnim za jedan moderan i podesan sokolski dom. Raden je po modernom planu od armiranog betona, patosi su parketirani. Plan je radio sam br. Karaganj i vodio nadzor nad istim, kao i finansirao sve radove za izradu doma u iznosu od 337.000 dinara.

Župa Split

SOKOLSKO DRUŠTVO MILNA

Proslava 20-godišnjice. Razviće naraštajskog barjaka.

Naše Sokolsko društvo proslavilo je dne 4 septembra o. god. na dostojan način 20-godišnjicu svog plodnog sokolskog i nacionalnog rada.

Osnovano 6 juna 1912 godine, u svrhu buđenja sokolske, jugoslovenske i slovenske svesti i suzbijanja tada razgranjene talijanaške propagande, ono je svoj poziv dostojno izvršilo i doprinelo preporodu i uklonjanju mnogih zabluda, koje su bile od tudinaca i odroda uštrcavane u naš narodni živalj.

Ratom raspršeno članstvo znalo je da podržava duhovnu vezu, nepokolebivo verujući u konačno ostvarenje naših sokolskih i nacionalnih ideala. Na prvog posleratnog izvanrednog skupštini bilo je jednodušno, uz veliko oduševljenje, zaključeno i brzojavno predloženo tadanjem Sokolskom Savezu u Zagrebu, da poradi na ujedinstvenju od tada razdvojenog, u jedno jedinstveno Jugoslovensko Sokolstvo.

Ovo svoje jugoslovensko shvaćanje naše društvo nije menjalo ni u najkritičnijim danima, kada su partijske strasti bile toliko razmahane, da im se, nažalost, ni mnogi pojedinci, a i čitava društva nisu mogla otrgnuti.

Radeći intenzivno s pravim sokolskim poletom, ono je i pored teških vremena u kojima živimo, uspelo da ovu slavu dostojno proslavi s jednim sokolskim sletom, na kome su uzeli učešća Sokolska društva Split, Trogir, Supetar, Postira, Sutivan, Komiža, Hvar i Grohote. Istoga dana obavljeno je razviće naraštajskog barjaka, poklonjenog za ovu zgodu od našeg uglednog iseljenika Ivana Ožurovića, Nju Jork. Na jednoj strani skupocenog poklona nalazi se u divnoj izradbi panorama Milne s letućim sokolom iznad mora i natpis: »Sreća gore! Napred omladino!« Na drugoj strani je divno izraden sokolski grb s primorskim narodnim motivima u uglovima. Oko grba razmešten je natpis »Naraštaj Sokolskog društva Milna«. Na traki stoji napisano: »O 20-godišnjici, Ivan Ožurović«.

U predvečerje sletskoga dana održana je bakljada po mestu uz sviranje društvene sokolske glazbe. U jutru su imale biti održane zadržnice na grobištu za umrlu braću u korporativno sudelovanje svih kategorija, ali su nam

rešio sam se da bar neki mali — skromni dar poklonim jugoslovenskom narodu. Videći da je Sokolstvo prva organizacija privatne inicijative, koja svima svojim silama radi za jedinstvo, sreću i napredak Jugoslavije i Slovenstva u opće, smatrao sam za dužnost da baš Sokolima poklonim ovaj dom. Mogu se smatrati srećnim, što sam doživeo ostvarenje ove moje zamisli i što sam 6 septembra, u prisustvu izaslanika Nj. V. Kralja i drugih državnih akcionera, video okupljene Sokole u njihovom sokolskom domu. Također me raduje što su Sokoli znali onako dostojanstveno u novom domu proslaviti deveti rođendan svoga ljubljenog Starešine Sokola kraljevine Jugoslavije, Nj. V. Prestolonaslednika Petra, čije ime nosi dom.

Ovaj primer požrtvovanja i pravičnog shvatanja značaja sokolskog rada za sreću i napredak našega naroda može poslužiti za uzor svima ljubiteljima općih narodnih interesa, pa ga kao takvog iznosim na javnost želeći, da se i drugi u njega ugledaju.

u zadnji čas kad smo već bili na okupu dojavili da nemamo raspoloživog svećenika, pošto da je isti jašući iz obližnjeg sela pao s magareta i neznatno se povredio. Tako je bio samo položen venac i otsvirani posmrtni marševi uz par toplih reči priznanja upravljenih od brata društvenog starišine našim dragim pokojnicima.

U 3 sata posle podne bio je srdačan doček gostiju. Za tim je sledilo razviće barjaka. Kumovao je brat darovatelj Ivan Ožurović, zastupam po svom prijatelju iseljeniku, odličnom Sokolu bratu Andriji Marinoviću.

U ime Općine prisutne je pozdravio g. Ljubo Marangunić, opć. načelnik, zaželivši prisutnicima dobrodošlicu. U ime društva govorio je brat starišina Juraj Gubić, istaknuvši plodno sokolsko delovanje od osnutka do danas, pozivajući na daljnji ustrajan sokolski rad. U ime Sok. župe govorio je brat F. Lotsky, načelnik Sok. župe Split.

Posle toga formirala se je impozantna povorka kroz varošicu, koja je bila sa simpatijama i oduševljenjem pozdravljena i obasipana cvetom.

Javna vežba održana je na ukusno uređenom sletištu. Sve su kategorije svojom izvedbom zadovoljile, a osobito članice i naraštajke. Članstvo i članice na spravama pobrali su zaslužno priznanje.

U večer je bila srdačna pučka zabava na sletištu uz divnu električnu rasvetu. Iznad tribine bila je od električnih sijalica napravljena kraljevska kruna s oznakom »A« što je ostavljalo duboki utisak naše ljubavi spram uzvišenom Domu Karadžića. Svu električnu instalaciju izvršila je Općina o svom trošku.

Ispraćaj gostiju bio je nada sve oduševljen i srdačan. Učesnici su i ovaj put poneli iz Milne dobar utisak bratskog prijema i ispraćaja, a naše im je društvo dalo dokaza zahvalnosti za spreman odaziv, na koji je naše društvo uvek nailazilo.

Na ovaj način zaključena je ova lepa sokolska svečanost, koja će svima nama ostati u trajnoj ugodnoj uspomeni i poticati nas na daljnji sokolski rad. — Jug.

SOKOLSKO DRUŠTVO TROGIR

Naše društvo priredilo je dne 18 IX svoju akademiju. Mora se konstatirati, da je br. društvo uložilo mnogo truda i rada, da ova akademija ispadne što bolje, tim više, što br. društvo

Ova je proslava privukla iz kuća sve stanovnike grada, koji su se pridružili ogromnoj povorci predvođenoj sokolskom glazbom, koja je završila pred domom, gde je starišina ukratko progovorio o radu Tirša i o uspešnom širenju sokolske ideje diljem celog Slovenstva.

Pred rastanak pozvao je prisutne, da se pridruže manifestacionom pohodu, koji se priređuje u Novi sutradan 18 o. m. prigodom boravka u Novom Nj. Vel. Kraljice i Prestolonaslednika.

Nacionalan Rab kao uvek i ovom se prigodom istakao, jer se oko društvene zastave sa sokolskom glazbom našlo na parobrodu »Topola« 190 učesnika iz Raba, koji su pohrlili da iskažu ljubav i odanost Domu Karadžića. Ushićeni učestvovanjem na najvećoj proslavi Primorja na povratku oko pola noći rastali su se učesnici pred sokolskim domom do koga su ispratili društveni barjak.

Župa Varaždin

UTAKMICE U ODBOJCI

Ovogodišnje utakmice u odbojci odigrale su se po bod sistemu. Dne 28 avg. vršila su se prednatecanja u tri skupine i to u Varaždinu: članovi Varaždin - Vinica 15 : 0, 15 : 9; Svibovec - Petrijanec 15 : 7, 15 : 5; Varaždin - Petrijanec 15 : 4, 15 : 1; Vinica - Petrijanec 15 : 7, 15 : 5; Vinica - Svibovec 15 : 3, 15 : 10; Varaždin - Svibovec 15 : 0, 15 : 0. Prema tome je rezultat: I Varaždin, II Vinica, III Petrijanec, IV Podravski Svibovec. Muški naraštaj društva Varaždin nije takmičio, jer nije imao protivnika. U Čakovcu članovi Murško Središće - Vrtišinec 16 : 14, 9 : 15 i 15 : 13; Čakovec - Macinec 16 : 14, 6 : 15 i 15 : 0; Čakovec - Murško Središće 10 : 15, 15 : 10 i 15 : 6; Vrtišinec - Macinec 15 : 11 i 15 : 11; Čakovec - Vrtišinec 6 : 15, 15 : 6, 15 : 7. Prema tome je rezultat: I Čakovec, II Murško Središće, III Vrtišinec, IV Macinec. Muški naraštaj društva Čakovec nije takmičio, jer nije imao protivnika. U Prelogu članovi Prelog - Draškovec 16 : 14, 15 : 0; Prelog - Kotoriba 15 : 6, 15 : 7; Prelog - Donji Kraljevec 15 : 4, 15 : 5; Draškovec - Kotoriba 15 : 13, 15 : 11; Draškovec - Donji Kraljevec 15 : 13, 15 : 7; Kotoriba - Donji Kraljevec 15 : 8 i 15 : 3. Naraštaja nije bilo. Prema tome je rezultat: I Prelog, II Draškovec, III Kotoriba, IV Donji Kraljevec.

Dne 4 sept. održana su finalna natecanja gornjih pobednika za prvenstvo župe u Varaždinu. Tim takmičenjima pristupila su društva Varaždin i Čakovec s vrstama članova i muškog naraštaja, dok Prelog nije nastupio. Rezultati su: članovi Varaždin - Čakovec 15 : 1, 15 : 2; muški naraštaj Varaždin - Čakovec 15 : 15, 15 : 9. Prema tome je prvak župe u odbojci za god. 1932 Sokolsko društvo Varaždin s vrstom članova i muškog naraštaja.

Dne 6 sept. natecale su se vrste naraštaja i članova, prvaci župe Varaždin, na pokrajinskom natecanju u Zagrebu s ovim rezultatom: članovi Varaždin - Bjelovar 15 : 0, 15 : 5, 15 : 12 = 3 : 0; Varaždin - Karlovac 15 : 2, 15 : 12, 15 : 0 = 3 : 0; Varaždin - Sušak 15 : 5, 15 : 11, 15 : 10 = 3 : 9; Zagreb - Varaždin 15 : 11, 15 : 15, 15 : 3 = 2 : 1. Naraštaj Varaždin - Karlovac 16 : 14, 15 : 12, 15 : 9 = 3 : 0; Varaždin - Bjelovar 15 : 12, 15 : 4, 15 : 5 = 3 : 0; Zagreb - Varaždin 17 : 15, 15 : 11, 15 : 12 = 3 : 0.

Naše su vrste prema ovim rezultatima došle u finale s vrstama župe Zagreb, te će natecati 25 septembra u Beogradu za daljnje savezno prvenstvo.

U našoj župi nastupilo je u takmičenju u odbojci 12 jedinica sa 12 vrsta članova i 2 vrste naraštaja. Ženske kategorije nisu uopće natecale. Na godinu biće dužnost, naročito jačih naših društava da takmičenje pristupe i ženske kategorije. Odbojka se igra u našoj župi još uvek dosta početnički, bez sistema. Jedino društvo Varaždin igra dobro i po sistemu kakvog smo videli kod braće Čehoslovaka, stoga se je i moglo na natecanjima u Zagrebu plasirati za finale. — Z. S.

SOKOLSKO SVEČANOST U DONJOJ DUBRAVI

Rodendan Njegovog Visočanstva Prestolonaslednika Petra, našeg saveznog starišine, proslavilo je naše društvo na svečan način. Sakupivši se sveukupno članstvo pošlo je korporativno na blagodarjenje, a zatim u lepo iskličenu školu, gde je održana akademija, na kojoj je Sokole i ostale meštane pozdravio starišina društva, brat Mijo Lisjak. Društveni prosvetar, brat Slavko Šimunčić, održao je zanimivo prigodno predavanje. Članica podmladka Julija Češnjak odlično je recitirala »Sokolsku pesmu«. Ovu uspeću proslavu zaključili su prisutni himnom i klicanjem Njg. Visoč. Prestolonasledniku.

JAVNA VEŽBA U RASINJI

Svoju drugu javnu vežbu održalo je ovo društvo 8 septembra ov. g. Iako je seljaštvo mesta i okolice u velikom broju prisustvovalo vežbi, to se nije lepo dojmilo da od okolišnih sokolskih jedinica nije na vežbu niko došao

osim članova čete Kuzminec. U prostim vežbama nastupile su, pod vodstvom braće Matije Volfa i Hofman Josipa, sve društvene kategorije, dočim su naraštajci i deca zasebno nastupili u raznim igrama i natecanjima i ubrali najvećma odobravanja.

JAVNA VEŽBA U PODTURNU

U našem malom mestu na Muri održana je 11 septembra javna vežba s ovim rasporedom: 1 ženska deca čete Podturen, vežbe s venčićima; 2 Muški naraštaj četa Podturen i Turčići, praške vežbe; 3 Muška i ženska deca čete Podturen, kombinirana vežba; 4 Muški naraštaj čete čete Podturen i 5 Članice društva Murško Središće, praške vežbe. Sve su vežbe dobro izvedene i mnogo su se svidеле brojnim gledaocima. Matično društvo Čakovec zastupao je načelnik, brat Miroslav Iskra.

SVEČANOST U VINICI

6 septembra, rođeni dan saveznog starišine, Njg. Visoč. Prestolonaslednika, proslavilo je ovo društvo sledećim rasporedom: 1) Prosvetar, brat Horvat pozdravio je Sokole i goste; 2) Članstvo je opevalo sokolsku koračnicu; 3) Četiri člana podmladka recitiraju Kraljačeviću prigodnu pesmu; 4) Prosvetar, brat Horvat, održao predavanje i 5) Himna.

I JAVNA VEŽBA ČETE STRMEC

Nova Sokolska četa Strmec održala je 18 septembra ov. g. svoju prvu javnu vežbu i prvi nastup te čete među narodom uspeo je izvan svakog očekivanja. Čim su odjeknuli prvi zvuci sokolske koračnice sav narod je nagrnuo na vežbalište i s mnogo interesa pratio lepe i pravilne vežbe svoje braće i svoje dece. U priredbi te mlade čete potpomogli su ju matično društvo Vinica, te čete Križovljan-Cestica, Petrijanec i Gračinec, a naročito se je ugodno dojmilo dolazak braće iz društva Ormož. Na vežbalištu, koje je sa sviju strana opkoljeno zelenilom održan je nastup ovim redom: 1) Ženska deca sa zastavama, Strmec (12); 2) Muški naraštaj praške vežbe, Vinica (12); 3) Muška deca, sa štapovima, Strmec (10); 4) Praške vežbe, članice čete Sračinec (18); 5) Praške vežbe društva Vinica i Ormož (11); 6) Praške vežbe čete Strmec (12); 7) Skupine na ručama, četa Strmec (7); 8) Vežbe na preči, članovi Ormož (7). Iza vežbe održane se utakmice u odbojci između Ormoža i Petrijanca, Vinice i Petrijanca i Ormoža i Vinice. Potonja je, radi nastupivše tame, odigrana kod svetla. Mladi četni i njezinim članovima čestitamo na tom prvom lepom uspehu.

JAVNA VEŽBA U PUSTAKOVCU

Nedugo osnovana Sokolska četa Buzovec-Pustakovec-Putjane priredila je u nedelju, 18 septembra ov. g. svoju prvu javnu vežbu. Sudelovali su uz domaću četu, matično društvo Čakovec te čete Novo Selo, Nedelišće i Mačkovec, koji su i nastupili sa svojim kategorijama. Nastupom je rukovodio zamenik župskog načelnika brat Miroslav Iskra te predveo povorku, koja je u 3 sata krenula kroz mesto na vežbalište. Brat Haramina pozdravio je brojani narod i Sokole istaknuvši veliku ulogu Sokola u životu sela. Starišina čakovečkog društva, brat dr. Albin Blažić zanosnim je govorom popratio reči brata Haramine, zaželivši toj agilnoj četini mnogo uspeha i u budućem radu. Nakon otviranja državne himne održan je nastup s ovim rasporedom: 1) Vežbe sa zastavama Čakovec (32); 2) Ženska deca Pustakovec-B.P. (17); 3) Muški naraštaj Čakovec i Mačkovec, praške vežbe (15); 4) Ženska deca Čakovec (17); 5) Muška deca sa zastavama Čakovec (32); 6) Ženska deca Pustakovec-B.P. (17); 7) Muški naraštaj Čakovec i Mačkovec, praške vežbe (15); 8) Ženski naraštaj Čakovec, proste vežbe (10); 9) Članovi četa, praške vežbe (36); 10) Članovi Čakovec, praške vežbe (6); 11) Članice Čakovec, praške vežbe (6) i 12) Članovi na ručama i preči (17). Kako je mnogo tru-

da i ljubavi uloženo oko izvedenja vežbi, to su sve ispale upravo uzorno. Uz svirku fanfara domaće čete i one iz Novog Sela razvila se je posle vežbe narodna zabava. Taj prvi veliki uspeh naše mlade čete bratski pozdravljamo želeći joj i daljnje takove uspehe.

JAVNI NASTUP

Sokolskih četa Buzovec, Pustakovec i Putjane

Proletos je osnovana četa sa sedištem u Pustakovcu. Lepo je do sada napredovala i već je nekoliko puta nastupila s drugim bratskim četama. 18. septembra priredila je svoj javni nastup uz sudelovanje susednih bratskih društava i četa. Posetile su nas čete iz Nedelišća, Mačkovec, Novog Sela i društvo iz Čakovca. Svega je nastupilo 140 članova, naraštaja i dece kod prostih praških vežba i na spravama. Sve su vežbe uzorno izvedene uz oduševljenje publike, a napose su deca lepo nastupila, kao i članovi. Na spravama (preči) izveo je divnih i teških stvari, ali s osobitom lakoćom brat Kerec. Celim nastupom rukovodio je brat Iskra, načelnik matičnog društva Čakovac, kojemu leži mnogo na srcu širenje Sokolstva u Medumuru. Ovaj prvi nastup uspeo je moralno iznad očekivanja, a nadati se je, da će buduću još i bolje, jer početak je svakih težak, tim teže, što četa nema nikakvih sprava ni gombaone, već vežba u Čakovcu, 25 km daleko, a svi članovi polaze marljivo sve svoje odredene časove.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVA GRADIŠKA

Okručni slet 11. septembra 1932

Sokolsko okružje novogradiško priredilo je 11. septembra 1932. okružni slet seoskih sokolskih četa novogradiškog i pakračkog sokolskog okružja i narodno sokolsko zborovanje na letnom vežbalištu našega društva. Sudelovali su seoske čete: Mašić, Medari-Trnava, St. Petrovo Selo, Giletinci, Gredani i Lipovčani, te društva: Lipik i Bos. Gradiška. Posle 7 sati održano je natecanje sokolskih četa; u 11 sati priredena je svečana povorka kroz grad s društvenom fanfarom i dva tamburaška zbora, a iza toga narodno sokolsko zborovanje na kome su govorili: u ime župe delegat, društv. starešina br. dr. Marić, u ime grada i Jadranske straže br. dr. Zivković, u ime seoskih četa starešina čete St. Petrovo Selo br. Kraljević i starešina čete Medari-Trnava br. Knežević, te okružni načelnik br. Milojević.

U 16 sati priredena je javna vežba s ovim rasporedom: 1. Proste vežbe zastavicama, m. deca čete St. Petrovo Selo; 2. Proste vežbe, ž. deca St. Petrovo Selo; 3. Proste vežbe, m. deca St. Petrovo Selo; 4. Proste vežbe zastavicama,

ma, ž. deca, St. Petrovo Selo; 5. Vežbe petoricke, četa Grečani; 6. Vežbe veslima, četa Mašić; 7. Zupske proste vežbe, članovi i članice društva Nova Gradiška; 8. Praške proste vežbe, članovi četa; 9. Proste vežbe, članovi i članice četa; 10. Vežbe na spravama, članovi društva Nova Gradiška; 11. Raznolikosti, četa Gredani i Medari; 12. Proglas rezultata natecanja. Najviše pažnje pobudile su vežbe dece čete St. Petrovo Selo pod vodstvom br. Bore Radovanovića, te praške proste vežbe članova svih četa. Na ovom sletu pokazala se jakost Sokolstva na selu, koje u svome radu ima da svladava mnoge poteškoće, a najviše materijalne, što je glavni uzrok da neke čete naročito pakračkog okružja nisu na sletu sudelovale.

Posle javne vežbe bila je zabava s igrankom. — D. V.

OVOGODIŠNJA NATECANJA U ODOBJICI

Odbojka je nova igra s loptom, koja je pred kratko uvedena u naše Sokolstvo. Vrlo je korisna i lepa te uzgojno deluje, što je njena najveća vrednost. U našoj župi se u zadnje dve godine toliko proširila, da gotovo nema ni jednog jačeg društva i čete koja danas ne bi igrala odbojku. Unatoč poteškoćama finansijske naravi (konstrukcija, mreža, lopta), igra se sve više širi, te možemo reći, da će je daskora zavoleti sve naše kategorije. Da je to tako, vidi se najbolje iz rezultata, koje su donesle ovogodišnje utakmice za prvenstvo naše župe u odbojci, a kao izlučne za prvenstvo celog našeg Saveza.

Kad uporedimo brojeve momčadi lanjskih prvenstvenih natecanja s ovogodišnjim, videćemo, da je lani nastupilo svega u našoj župi 9 momčadi, a ove godine 30, dakle za 21 momčad više nego lani. Odbojka se provodi u svim našim okružjima, a što kod natecanja za prvenstvo župe nismo videli prvake pisarovinskog i zagorskog okružja razlog je teška finansijska kriza, koja je pogodila i naše redove.

Od 21 VIII—4 IX o. g. vršile su se u pojedinim okružjima izlučna natecanja, koja su dala ove rezultate:

- Sisačko okružje — prvak Sisak — članovi, članice.
- Krajiško okružje — prvak Petrinja — članovi.
- Zagorsko okružje — prvak Krapina — članovi.
- Moslavačko okružje — prvak Popovača — članovi, članice.
- Pisarovinsko okružje — prvak Pisarovina — članovi, članice.
- Zagrebačko okružje — prvak Zagreb II — članovi, m. i ž. naraštaj.
- Zagrebačko okružje — prvak Zagreb IV — članice.
- Novogradiško okružje — prvak Nova Gradiška — članovi, članice, m. i ž. naraštaj.
- Pakračko okružje — prvak Pakrac — članovi, članice.

Dne 4 IX o. g. takmičili su se ovi prvaci za prvenstvo župe Zagreb na igralištu Sokolskog društva IV u Zagrebu, koje je uložilo mnogo truda da uredi igralište tako, da odgovaraju potpuno svojoj svrsi i da omoguću natecateljima da pokažu sve svoje sposobnosti u toj igri. Kod tih natecanja nastupilo je 10 momčadi, dok su se druge ispričele finansijskim razlozima, iako su pravovaljano osvojile prvenstva svojih okružja.

Prvacima župe u pojedinim kategorijama proglašena su sledeća društva: članovi: Zagreb II; m. naraštaj: Zagreb II; članice: Zagreb IV; ž. naraštaj: Zagreb II.

Sve su se ove utakmice izvršile po najlepšem vremenu i u najboljem raspoloženju te su mnogo doprinele br. odnosima između društava, koja se do ove prilike još nisu ni poznavala.

Dne 6 IX vršile su se u Zagrebu izlučne utakmice u odbojci za sve kategorije za prvenstvo pokrajine, i to između župa: Karlovac, Varaždin, Bjelovar, Sušak-Rijeka, Zagreb, Split, Šibenik-Zadar i Banja Luka — svega 8 župa. Natecanje održalo se na igralištu Sokola IV u Trnju. Natecanju su pristupile ove župe: Karlovac, s 4 momčadi (članovi, članice, m. i ž. naraštaj), Varaždin s dve momčadi (članovi i m. naraštaj), Bjelovar s dve momčadi (članovi i m. naraštaj), te Zagreb s 4 momčadi; svega 13 momčadi.

Župe Split, Šibenik-Zadar i Banja Luka ispričale su se radi finansijskih poteškoća.

Nakon utakmica, koje su se vršile po sistemu bodova neprekidno od 9:30 do 15:30 sati, izlučeni su ovi pokrajinski prvaci: članovi — Zagreb, m. naraštaj — Zagreb, članice — Zagreb, ž. naraštaj — Karlovac.

Sve borbe bile su vrlo napete i živahne te su prvaci morali uložiti mnogo truda, a da se plasiraju na prvo mesto.

Ove utakmice vodio je kao vrhovni sudac i voda natecanja br. M. Janković, načelnik Sokolske župe Zagreb.

NATECANJA U LAKOJ ATLETICI ZA PRVENSTVO ŽUPE U 1932 G.

Ovogodišnja natecanja za prvenstvo Sokolske župe Zagreb delila su se u dva dela. Prvi deo sadržavao je proste vežbe i sprave, a drugi laku atletiku i to:

- ženski naraštaj: trčanje na 60 m, bacanje lopte od 2 kg i skok u vis sa zaletom;
- članice: trčanje na 100 m, bacanje kugle od 4 kg i skok u vis sa zaletom;
- muški naraštaj: trčanje na 100 m, bacanje kugle od 5 kg i skok u vis sa zaletom;
- članovi: trčanje na 200 i na 1500 m, bacanje kugle od 7.25 kg, diska od 2 kg, skok u vis i dalj sa zaletom.

Prema izveštaju o prvom delu natecanja borile su se pojedine kategorije:

ženski naraštaj: u 6 disciplina (proste, 2 sprave i 3 lakoatletske discipline).

članice: u 7 disciplina (2 proste vežbe, 2 sprave i 3 lakoatletske discipline);

muški naraštaj: u 6 disciplina (prosta, 2 sprave i 3 lakoatletske discipline);

članovi: u 10 disciplina (2 proste, 2 sprave, 6 lakoatletske discipline).

Prvi deo natecanja apsolvirali su natecatelji dne 30. maja o. g. s ovim konačnim rezultatom:

- I Zagreb II.
- II Zagreb IV.
- III Zagreb I.

Potanje o tom natecanju izvestili smo već ranije.

Drugi deo natecanja — laka atletika — održali smo u nedelju dne 19. septembra o. g. na igralištu »Concordije« u Zagrebu. Broj natecatelja u ovom delu iznosio je 85 boraca u svim kategorijama, što znači prema broju kod prvog dela natecanja, koji je iznosio 155, 54% svih natecatelja. Od društava sudelovala su u ovoj konkurenciji: Zagreb I, II, III, IV, Sisak, Krapina, Oroslavje, Vrapče i Kutina, a Petrinja izvan konkurencije. Od svih društava treba da se naročito istakne nastup Sokola II iz Zagreba, koji je osvojio gotovo sva prva mesta u pojedinim disciplinama te prvo mesto u konačnom plasmanu. Sokol IV Zagreb istakao se je nastupom svojih ženskih kategorija. Postavljamo ova dva društva svima za primer sokolskog tehničkog rada sa željom da rad svih društava u župi bude kao njihov.

Natecanja su bila sastavljena tako, da se je omogućilo natecanje i različito izvežbanim natecateljima, t. j. u pogledu sprava i lake atletike. Dobar spravaš mogao je posve lako da konkurira dobrom atletičaru i obratno, što je sve lako vidljivo iz samih rezultata.

Kod ovih natecanja opazili smo, da je interes za laku atletiku u sokolskim redovima velik, i da bi se s malo više rada mogli postići i lepi rezultati. Nadalje smo opazili, da ona društva koja nemaju letnjeg vežbališta, zaostaju mnogo za onim jedinicama koja ih imaju, pa se prema tome pokazala neminovna potreba, da sokolska društva izgrade što pre svoja letnja vežbališta. Disciplina i red kod natecanja bila je uzorna, što naročito ovde ističemo i zahvaljujemo svima natecateljima na uzornom ponašanju. Odelo natecatelja treba da bude prema propisu br. načelnikstva Saveza za članice i ž. naraštaj vežbačko odelo bez sukne, za članove i m. naraštaj sokolska majica, kratke bele hlače sa belo-plavim pojasmom, te papuče ili sprinterice. Nadamo se, da će kod sledećih natecanja biti u tom pravcu potpuni red.

Konačni plasman društava po bodovima je sledeći:

- 1. Zagreb II sa 3.080.7864 bodova,
- 2. Zagreb IV sa 1.610.5430 bodova,

- 3. Zagreb I sa 916.411 bodova,
- 4. Sisak sa 371.05 bodova,
- 5. Zagreb III sa 358.85 bodova,
- 6. Krapina sa 125.75 bodova,
- 7. Vrapče sa 109.974 boda,
- 8. Oroslavje sa 33 boda,
- 9. Kutina sa 19.50 boda.

Prvenstvo društava u župi prema kategorijama: m. naraštaj:

- 1. Zagreb II sa 1.015.607 bodova,
- 2. Zagreb I sa 663.411 bodova,
- 3. Zagreb IV sa 170.424 boda.

Članovi:

- 1. Zagreb II sa 1.384.1794 boda,
- 2. Zagreb IV sa 446.4190 bodova,
- 3. Zagreb I sa 145 bodova.

Zen. naraštaj:

- 1. Zagreb IV sa 280.20 bodova,
- 2. Zagreb II sa 241.25 bodova,
- 3. Sisak sa 180.05 bodova.

Članice:

- 1. Zagreb IV sa 693.50 bodova,
 - 2. Zagreb II sa 439.75 bodova,
 - 3. Zagreb III sa 358.85 bodova.
- Prvenstvo župe pojedinaca izgleda ovako:

MUŠKI NARAŠTAJ:

Više odeljenje: I. Jelić Drago (Zagreb II) s 83.176 boda, II. Pavišić Hugo (Zagreb II) 82.452 boda, III. Znidarić Ivo (Zagreb II) 80.965 boda; niže odeljenje: I. Tomašković Franjo (Zagreb IV) 41.468 boda, II. Antolković Milan (Zagreb IV) 40.292 boda, III. Bunčić Milan (Zagreb II) 39.858 boda.

ČLANOVI:

prvaci u župi: I. Popović Drago (Zagreb II) 93.0249 boda, II. Tončić Stanko (Zagreb II) 90.4776 boda, III. Soldat Ivo (Vrapče) 87.8104 boda; više odeljenje: I. Popović Drago (Zagreb II) 93.0249 boda, II. Soldat Ivo (Vrapče) 87.8104 boda, III. Vidali Z. (Zagreb II) 83.3677 boda; srednje odeljenje: I. Tončić Stanko (Zagreb II) 90.4776 boda, II. Vukelić Marijan (Zagreb II) 69.5645 boda, III. Mance Davor (Zagreb II) 65.4570 boda; niže odeljenje: I. Buratović Ivo (Zagreb II) 70.3002 boda, II. Marušić Ljubo (Zagreb II) 50.7627 boda, III. Haramina Edbin (Zagreb IV) 48.5195 boda.

ZENSKI NARAŠTAJ:

više odeljenje: I. Antunović Zita (Zagreb IV) 80.55 boda, II. Štrbac Rajka (Zagreb II) 75 boda, III. Jančiković Zlata (Zagreb II) 60.2 boda; niže odeljenje: I. Marković Ivka (Sisak) 37.55 boda, II. Franke Erika (Zagreb IV) 35.50 boda, III. Pintar Vera (Zagreb II) 33.30 boda.

ČLANICE:

više odeljenje: I. Štefanini Zulejka (Zagreb II) 92.45 boda, II. Romanić Verica (Zagreb IV) 84.50 boda, III. Topolčić Zlata (Zagreb II) 80.70 boda; niže odeljenje: I. Klokočovnik Silva (Zagreb IV) 47.30 boda, II. Vesely Mađa (Zagreb IV) 45.10 boda, III. Šalat Anka (Sisak) 42.75 boda.

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА
БРАНКО ПАЛЧИЋ ◆ **ЗАГРЕБ**
 Краљевине Југославије
 Краљице Марије 6
 Добраљач Савеза Сокола краљевине Југославије
 Бродјански назлов: „Трикогваж“ Загреб • Телефон интерурбан 26-77

Израђујем све врсте соколских потрештина за јавни и наметни наступ свих категорија наших чланова и то тачно према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Савез у оргининалним бојама прописних одела издаје се у књизи „Организација Савеза СКЈ“. — Захтевајте ценике и проспекте. — Цене врло умерене, а за тачну и солдану израбу јакци.

Ribnica, datum pošt. žiga

Braćo i sestre!

Ovime Vas bratski upozoravamo na naš veliki izbor prvotrednih sprava, koje imademo na skladištu, te Vam ih možemo dobiti uz najniže cene bez konkurencije, plativo kod prijema narudžbe.

Pošto su nam s 1 septembrom 1932 g. mnogi naši dobavitelji materijalija iste povisili za preko 10%, upozoravamo bratski naslov, da sadašnje cene važe samo dotle dok traje zalih ranije nabavljenih sirovina.

Preporučamo se za Vaše vrlo cenjene naloge te Vas pozdravljamo s bratskim

ZDRAVO!

Tvornica gimnastičkih sprava
J. ORAŽEM
 RIBNICA na Dolenjskem

Oglašujte u »Sokol. glasniku«!

RUDE IN KOVINE
 D. D.
 LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 15

Naslov za brzojavke: **Rude**
 Telefon interurban štev. 2827

En gros:

zvinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina, cinkovo belico (izdelek Cinkarne, d. d., Celje), barve, žveplenokisla gлина, aluminijev hidrad, bakrena galica, cinkov prah, katran, stara kovine, kovinasti ostanak, rude vseh vrst

industrija športskih proizvoda

M. DRUCKER

ZAGREB, ILICA 39
 BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 35
 (Pasaž Akademije Nauka)

Lakoatletikal — Odbojka!

Celokupna oprema za sve sportove

Širite sokolsku štampul!
 Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.
 II. " Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
 III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
 IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
 V. " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
 VI. " Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
 VII. " Jan Křen: Cilj sokolskih težnja.
 VIII. " E. Gangl: Tyrševto Sokolstvo. (Sloven. tekst)
 VIII. a " Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
 IX. " Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI
 U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: ODOBJKA (VOLLEY BALL)
 U kartonu 12 Din

Franjo Malin: Praktički udžbenik češkog jezika.
 U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak: SVESLOVENSKA MISAO
 U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožič: METODIKA SOKOLSKE VZGOJE
 U tvrdom povezu 36 Din

Franjo Malin: ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA
 U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
 Ljubljana, Narodni dom
 Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831